

Jaarverslag

Karakter

Ver. voor Scholen met de Bijbel Alblasserwaard te Molenlanden 2020

INHOUDSOPGAVE

INTOODSOF GAVE	Pagina:
Bestuursverslag:	
Algemeen instellingsbeleid Maatschappelijke thema's jaarverslaggeving * Strategisch personeelsbeleid * Passend onderwijs * Allocatie van middelen naar schoolniveau * Werkdruk * Corona crisis	3 35 35 36 37 41
Financieel beleid	43
Kengetallen	47
Continuïteitsparagraaf	53
Verslag toezichthoudend orgaan	58
Jaarrekening:	
Balans per 31 december 2020	62
Staat van baten en lasten 2020	63
Kasstroomoverzicht 2020	64
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	65
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	70
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	72
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	73
(Voorstel) bestemming van het resultaat	76
Gebeurtenissen na balansdatum	77
Verbonden partijen	78
Verantwoording subsidies	79
WNT-Verantwoording 2020	80
Gegevens over de rechtspersoon	91
Ondertekening door bestuurders en raad van toezicht	92
Overige gegevens:	
Statutaire bepaling van het resultaat	94
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	95

Versie: 0.1 1

Bestuursverslag 2020

Karakter

Ver. voor Scholen met de Bijbel Alblasserwaard

Voorwoord

Geachte lezer,

Dit bestuursverslag over het jaar 2020 informeert u over het beleid van Karakter, Vereniging voor Scholen met de Bijbel Alblasserwaard. Er wordt in beschreven welke activiteiten er in 2020 zijn ondernomen om de kwaliteit van het Protestants Christelijk Onderwijs in de regio Alblasserwaard te borgen en waar nodig te verbeteren

Met dit verslag legt het bestuur van de vereniging verantwoording af aan de leden van de vereniging, de ouder(s), verzorger(s), de raad van toezicht, de medezeggenschapsraden (inclusief de GMR), het Ministerie van OCW en andere belanghebbenden.

Het is de wens van het bestuur van de vereniging om zo transparant als mogelijk is verantwoording af te leggen over het gevoerde beleid. Een gedegen jaarverslag is daarbij dus onontbeerlijk en vanzelfsprekend.

Tot slot spreek ik als bestuurder van Karakter de dank uit aan de Heere God, die in 2020 onze vereniging gezegend heeft, de leerkrachten de energie en de betrokkenheid bij de kinderen gegeven heeft en de mogelijkheid schiep om onderwijs op grond van de Bijbel te mogen geven.

Corné Egas

1. Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten en diensten, geografische gebieden en afnemers.

De doelstellingen en de organisatiestructuur van Karakter staan beschreven in hoofdstuk 2 en komen voort uit het strategisch meerjarenbeleid 2018-2022. Alle kenmerken van het Protestants Christelijk Onderwijs zijn in de dagelijkse praktijk terug te vinden op al onze scholen. De identiteit van onze scholen wordt bepaald door de Bijbel en de Drie Formulieren van Enigheid. De liefde tot God en de naaste is de drijfveer voor ons staan in de maatschappij. Karakter heeft scholen in de dorpen Bleskensgraaf, Nieuw-Lekkerland, Goudriaan, Ottoland en Wijngaarden. In de laatste drie genoemde dorpen is de Christelijke school de enige voorziening in het dorp en vervult daarmee een belangrijke maatschappelijke functie.

Op alle scholen geldt een open toelatingsbeleid, dat wil zeggen dat iedere ouder of verzorger die de grondslag van de school respecteert welkom is.

2. Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Missie:

Karakterscholen hebben hun kompas in de Bijbel als richtsnoer voor het leven. In afhankelijkheid van God wordt de koers van het onderwijs bepaald en de opvoeding richting gegeven.

Visie:

De scholen van Karakter bieden een leeromgeving voor kinderen waar de ontwikkeling van hart, hoofd en handen optimaal wordt gestimuleerd. Hiervoor wordt onderwijs aangeboden dat aansluit bij de mogelijkheden van elk kind. Op de scholen staan de kinderen centraal en wordt in samenspraak met ouders door de schoolteams inhoud gegeven aan toekomstgericht onderwijs.

Eigenaarschap vinden we belangrijk. We nemen zelfbewust onze positie in het onderwijsveld in en verzorgen op de onderscheiden scholen onderwijs voor alle kinderen in onze regio. We verzorgen kwalitatief hoogwaardig onderwijs en laten kinderen en medewerkers groeien in hun kernkwaliteiten.

Ons onderwijs biedt kennis en vaardigheden aan, waarmee kinderen in de toekomst hun plaats in de maatschappij zullen innemen.

De scholen binnen Karakter onderscheiden zich ten opzichte van andere scholen en hebben een eigen profiel.

Veiligheid, vertrouwen en welbevinden zijn kernwaarden binnen onze scholen.

3. Beschrijving van de juridische structuur, de interne organisatiestructuur (organogram) met (functie)namen.

3.1 Juridische structuur

Karakter, vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard is opgericht per 1 januari 2017.

De vereniging is ingeschreven bij de Kamer van Koophanden onder nummer: 40321155

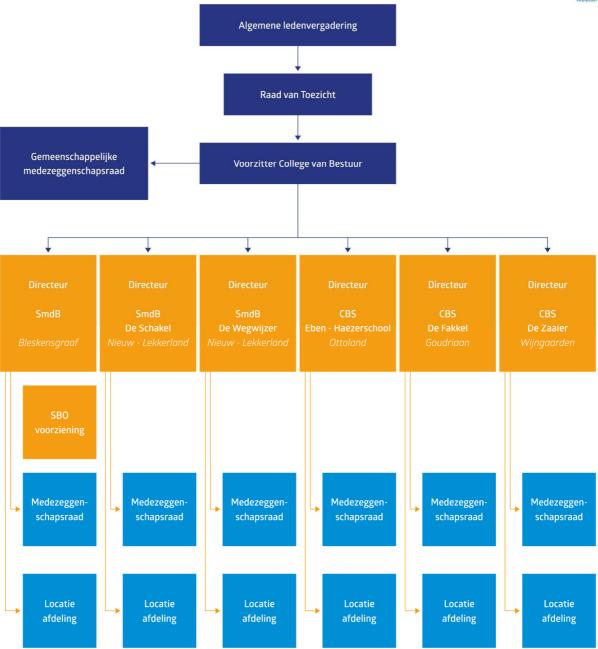
Aan de vereniging zijn geen nadere partijen verbonden, de juridische structuur is in het verslagjaar 2020 niet gewijzigd

Onder het bevoegd gezag van de Vereniging vallen de volgende scholen:

School:	Brinnummer
CBS Eben Haëzer Ottoland	07KI
SmdB De Wegwijzer Nieuw Lekkerland	03ST
SmdB Bleskensgraaf (BAO)	04QG-00
SmdB Bleskensgraaf (SBO)	04QG-01
CBS De Zaaier Wijngaarden	04TC
SmdB De Schakel Nieuw Lekkerland	06LJ
CBS De Fakkel Goudriaan	07CT

3.2 Organogram

Het college van bestuur bestaat uit één persoon, de heer C.A. Egas. De heer Egas is parttime bestuurder van de vereniging, namelijk voor 0.5 fte. Naast deze functie is de heer Egas ook parttime directeur op één van de scholen van Karakter, namelijk van de School met de Bijbel te Bleskensgraaf. In het kader van opdrachtnemerschap en opdrachtgeverschap is de afspraak gemaakt dat de plaatsvervangend directeur, mevrouw G. van Pelt in het directieoverleg de School met de Bijbel vertegenwoordigd.

3.3 Bestuurssamenstelling:

Het bestuur is ultimo 2018 als volgt samengesteld:

College van bestuur : C.A. Egas

3.4 Raad van toezicht

De raad van toezicht is ultimo 2020 als volgt samengesteld:

Voorzitter : L.M.W. van der Vliet

Vicevoorzitter : J.G. Kuiper Overig lid : H.M. Boer

Overig lid : J.E. Koorevaar – van Atten
Overig lid : A.J.E. Voets - van den Hazel
Overig lid : M.A. Meerkerk - Boven

3.4.1 Auditcommissie

Vanuit de raad van toezicht is een auditcommissie gevormd waarin de heren Boer en Van der Vliet zitting hebben.

3.4.2 Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie van de raad van toezicht wordt gevormd door mevrouw J.E. Koorevaar en de heer L.M.W.van der Vliet.

3.4.3 Portefeuilleverdeling RvT:

Bedrijfsvoering en financiën: H.M. Boer

- Juridische zaken: J.E. Koorevaar

- Onderwijskundig en personeel/medezeggenschap: M.A. Meerkerk-Boven en A.J.E. Voetsvan den Hazel

3.5.1 Bekostigingsgrondslag

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. In 2020 was er sprake van een groeitelling, die aanvullend op de bekostiging geweest is.

In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen op 1 oktober vergeleken met de leerlingaantallen in voorgaande jaren.

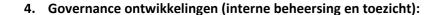

	1/10/20	1/10/19	1/10/18	1/10/17
CBS Eben Haëzer Ottoland	86	91	101	111
SmdB De Wegwijzer NLL	251	241	242	262
SmdB Bleskensgraaf bao	299	308	318	323
SmdB Bleskensgraaf sbo	96	100	84	58
SmdB De Schakel NLL	323	317	311	303
CBS De Fakkel Goudriaan	85	80	75	71
CBS De Zaaier Wijngaarden	53	53	58	58
Totaal	1193	1189	1189	1186

3.5.2 Groeibekostigingsgrondslag

Groeibekostiging € 22.600 totaal groei op "groeischolen" 20 leerlingen

	Groei	Telling	Berekende	Telling
		1/4/20	groei	1/10/19
CBS Eben Haëzer Ottoland	-10	94	104	91
SmdB De Wegwijzer NLL	-9	257	266	241
SmdB Bleskensgraaf bao	+15	326	311	308
SmdB Bleskensgraaf sbo	-1	102	103	100
SmdB De Schakel NLL	+9	330	321	317
CBS De Fakkel Goudriaan	+10	87	77	80
CBS De Zaaier Wijngaarden	+6	57	51	53
Totaal	+20	1253	1233	1189

4.1 Hoe de functies van bestuur en intern toezicht worden uitgeoefend

Het bevoegd gezag draagt zorg voor een scheiding tussen de functies van bestuur en intern toezicht. De wet biedt hierin drie mogelijkheden. Karakter heeft gekozen voor onderbrenging van de functies van bestuur en intern toezicht in twee verschillende organen. De functie van bestuur is bij het college van bestuur (i.c. bestuurder) belegd en de functie van intern toezicht is statutair belegd bij de raad van toezicht ('het intern toezichtsorgaan').

4.2 Welke organen daartoe zijn ingesteld

Het dagelijks bestuur van de vereniging wordt gerealiseerd door een college van bestuur. Het intern toezicht door een daartoe door de Algemene LedenVergadering benoemde raad van toezicht.

4.3 Wie deel uitmaakt van de betreffende organen

Zie hiervoor 3.3. en 3.4

4.5 Wie welke taken heeft

Het college van bestuur heeft tot taak het besturen van de vereniging. De raad van toezicht is belast met het houden van intern toezicht.

4.6 Wat de werkwijze is

Het bevoegd gezag concentreert zich op haar kerntaak: besturen (het nemen van beleidsbeslissingen). Besturen is een middel om bij te dragen aan het realiseren van kwalitatief hoogwaardig onderwijs op de scholen van Karakter. Op het beleid en de uitvoering daarvan wordt toe gezien door de raad van toezicht. De raad van toezicht wordt door de ALV van de vereniging benoemd.

4.7 Ontwikkelingen op het gebied van governance

De structuur is dit jaar ongewijzigd. Jaarlijks evalueert de raad van toezicht haar eigen werkwijze alsmede de governance structuur. Er is op basis van deze evaluatie bij bestuur en raad van toezicht geen reden om de governance aan te passen. In 2018 heeft de raad van toezicht wel besloten om zich in haar werkwijze te laten begeleiden door Verus. In 2019/2020 zijn hiervoor een aantal trainingsmomenten uitgevoerd. In de vergadering van januari 2021 is de nieuwe code Goed Bestuur besproken en vastgesteld als uitgangspunt voor het governancebeleid.

4.7.1 Code Goed Bestuur Primair Onderwijs

Karakter is lid van de brancheorganisatie voor het primair onderwijs, de PO-Raad. Zoals alle leden van de PO-Raad, heeft Karakter de nieuwe Code Goed Bestuur Primair Onderwijs (versie 2020) vastgesteld. In deze code zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs. De code wordt gehanteerd als leidraad. Jaarlijks wordt in dialoog met de raad van toezicht gekeken of de organisatie voldoet aan de in de code gestelde rechtmatigheid.

Bestuur en raad van toezicht zijn van mening dat de code genoegzaam wordt nageleefd.

Zoals eerder in het verslag is vermeld, is de heer Egas naast bestuurder directeur van één van de instellingen van Karakter. Beide functies zijn parttime. De motivatie voor deze keuze is dat er op deze werkwijze een krachtige relatie bestaat tussen de inhoud en de dagelijkse praktijk van de werkvloer en het bestuur van de vereniging. Het risico van 'bevoordeling' van deze instelling en te milde bejegening wordt geneutraliseerd door een transparante verantwoording, zowel van middelen, als van de kwaliteit van de instelling.

4.8 Horizontale verantwoording

Er is sprake van een goed functionerend intern beheersings- en controle systeem. De organisatie is 'in control': de processen en procedures zijn zodanig ingericht, dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd en passende maatregelen worden genomen om deze risico's en de gevolgen daarvan te beheersen. De organisatie is zich bewust van haar verantwoordingsplicht en neemt deze plicht uiterst serieus. Een goed leesbaar en complete jaarverantwoording alsmede verantwoording gedurende het jaar staat hoog in het vaandel. De verslagen van het bestuur en het hele medezeggenschapsgebeuren is via de website publiek toegankelijk. Met de wethouder van de gemeenten Molenlanden wordt minimaal twee maal per jaar gesproken. Frequent contact met voorschoolse, buitenschoolse voorzieningen zijn aan de orde. Ook met alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio is contact.

4.9 Stakeholders

- Leerlingen en ouders zijn de basis van ons bestaan. Voor hen geven we het onderwijs en alle overige processen komen hieruit voort.
- Leden van de Vereniging. Zij zijn de 'eigenaren' van de vereniging en dragen door middel van het lidmaatschap van de vereniging het Protestants Christelijk onderwijs een warm hart toe. De Algemene Ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de Vereniging.
- Onze medewerkers brengen kennis en ervaring in, om de gewenste onderwijskwaliteit te kunnen leveren. Ze voeren het primaire proces (onderwijs) en de secundaire processen (ondersteuning) uit.
- Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap levert ons per leerling de zo noodzakelijke bekostiging.
- De gemeente Molenlanden is een belangrijke partner. De gemeente is verantwoordelijk voor een goede huisvesting en eerste inrichting van de schoolgebouwen van de Vereniging. Ook bepaalt de gemeente de omvang en plaats van nieuwbouwprojecten, die van belang zijn voor het leerlingenaantal.
- Kinderopvangorganisaties zijn belangrijke partners die een aanzienlijk deel van de basis leggen voor de kinderen waar wij vervolgens acht jaar mee verder gaan.
- Scholen voor voortgezet onderwijs waar onze leerlingen instromen zijn een partij waarmee we frequent het overleg voeren om een soepele overgang mogelijk te maken.
- De verschillende schoolbesturen in onze regio, zorgen middels een samenwerkingsovereenkomst voor behoud van kleine onderwijslocaties.
- Het samenwerkingsverband Driegang. Deze organisatie draagt met en voor ons de zorg voor een dekkend netwerk van ondersteuningsvoorzieningen. Bovendien verzorgen we met hen scholing en intervisie voor onze eigen medewerkers.

5. Vermelding van de geldende (branche) code voor goed bestuur en vermelding van het al dan niet afwijken van die code en motiveren waarom is afgeweken hiervan.

Het college van bestuur bestaat uit één persoon, de heer C.A. Egas. De heer Egas is parttime bestuurder van de vereniging, namelijk voor 0.5 fte. Naast deze functie is de heer Egas ook parttime directeur op één van de scholen van Karakter, namelijk van de School met de Bijbel te Bleskensgraaf. In het kader van opdrachtnemerschap en opdrachtgeverschap is de afspraak gemaakt dat de plaatsvervangend directeur, mevrouw G. van Pelt in het directieoverleg de School met de Bijbel vertegenwoordigd.

 Het beleid van de instelling aangaande de bezoldiging van haar bestuurders en toezichthouders en de wijze waarop dit beleid in het verslagjaar in de praktijk is gebracht

Het bestuur wordt conform de cao voor bestuurders bezoldigd en valt binnen de WNT-norm. De Toezichthouders ontvingen vanaf 2020 een vergoeding voor hun werkzaamheden. In het financieel jaarverslag wordt van beiden verslag gedaan.

7. Onderwijsontwikkelingen welke zijn gerealiseerd

In dit hoofdstuk wordt per school verslag gedaan van de ontwikkelingen in 2020.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd Eben-Haëzer te Ottoland

Het team is in 2020 aan de slag gegaan in werkgroepen. Deze werkgroepen kunnen we veranderteams noemen. Twee onderwerpen zijn opgepakt: Zelfstandig functioneren van leerlingen en Versterken van eigenaarschap van leerlingen en leerkrachten. De opzet is dat de teamleden zelf met verbetervoorstellen komen om het onderwijs op de Eben-Haëzerschool te optimaliseren. Daar zijn in 2020 slechts beperkt stappen in gezet. In maart zijn alle schoolplanactiviteiten stilgelegd om ruimte te bieden aan het geven van thuisonderwijs. In september is weer een nieuwe start gemaakt. Het schooljaar wordt in vier periodes verdeeld en per periode stellen we leerdoelen per combinatiegroep t.a.v. het versterken van eigenaarschap, verantwoordelijkheid, eigen keuzes maken en zelfcontrole. Daarnaast is nagedacht over een portfolio. Dit vraagt nog verdere ontwikkeling. Ditzelfde doen we voor het zelfstandig functioneren van leerlingen, zelfstandig opzoeken en opruimen van materialen en het zelfstandig opgegeven opdrachten uitvoeren. Er is aandacht geweest voor de verbetering van de groepsplannen. De aanpassingen hebben tot doel dat groepsplannen echt werkplannen worden, die een plekje krijgen in de groepsmap en de dagelijkse voorbereiding. Hierin zijn mooie stappen gezet.

In 2020 heeft de commissie Technisch lezen zich verdiept in enkele bij ons onderwijs passende methoden van technisch lezen voor groep 3. De commissie heeft een aantal methoden bekeken en het voorstel gedaan de methode Actief leren lezen aan te schaffen.

Voor Verkeer is een aanvraag ingediend voor het behalen van het Schoolveiligheidslabel van School op SEEF. Dit label is nu voor de 4e keer behaald en daarmee is de school koploper in onze regio. De uitreiking heeft inmiddels plaats gevonden.

Voor Engels is de aanvraag van het kwaliteitslabel Early Birdschool is in overleg met Early Bird verschoven naar 2021.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Fakkel te Goudriaan

Het team is in 2020 aan de slag gegaan in werkgroepen. Deze werkgroepen kunnen we veranderteams noemen. Drie onderwerpen zijn opgepakt: Zelfstandig functioneren, Feedback en Leerlijnen Jonge Kind. De opzet is dat de teamleden zelf met verbetervoorstellen komen om het onderwijs op CBS De Fakkel te optimaliseren. Daar zijn in 2020 slechts beperkt stappen in gezet. In maart zijn alle schoolplanactiviteiten stilgelegd om ruimte te bieden aan het geven van thuisonderwijs. In september is weer een nieuwe start gemaakt. Er zijn daardoor nog maar beperkte stappen gemaakt. Zo is het werken met weektaken opgepakt. Dit zal in de komende jaren verder worden uitgebouwd. Wat feedback betreft is vastgelegd wat de huidige stand van zaken is. Nieuwe initiatieven zijn in voorbereiding. Leerlijnen Jonge Kind heeft inmiddels een plek als het gaat om rekenen, taal, motoriek en spel. Daarnaast zal dit de komende jaren verder worden uitgebreid. Er is aandacht geweest voor de verbetering van de groepsplannen. De aanpassingen hebben tot doel dat groepsplannen echt werkplannen worden, die een plekje krijgen in de groepsmap en de dagelijkse voorbereiding. Hierin zijn mooie stappen gezet.

Voor de zaakvakken is begin 2020 de keus gemaakt voor de methode Blink. Na de zomer is een start gemaakt met deze methode. Daarbij is de school ondersteund door een methodepresentatie in door een onderwijsadviseur. De methode gaat uit van een activerende didactiek, waarbij leerlingen zelf gaan ontdekken en onderzoeken. Leerlingen vergroten dus actief hun kennis van de wereld. Veiligheid is als aandachtspunt aan de orde geweest. Een nieuwe aanpak van ZIEN! Is besproken. Kindgesprekken vinden minimaal twee keer per schooljaar plaats. De methode KWINK biedt de school mooie aanknopingspunten om verder te werken aan een veilig schoolklimaat.

De aanvraag voor het Schoolveiligheidslabel School op SEEF is in 2020 opnieuw gehonoreerd en de wethouder van Molenlanden heeft tijdens een feestelijke bijeenkomst op het schoolplein het 2e label overhandigd. Daarmee is dit doel van het vak Verkeer behaald.

Er is afgezien van de aanschaf van een nieuwe methode voor bijbels onderwijs, omdat de er een breed draagvlak is om de huidige werkwijze te continueren. Een bestudering van mogelijk methode heeft daarom niet plaats gevonden.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Schakel te Nieuw-Lekkerland

2020 stond voor een groot gedeelte in het teken van omgaan met de maatregelen m.b.t. Covid-19. Al direct na de kerstvakantie werd duidelijk dat de besmetting niet beperkt zou blijven tot China, maar dat we aan het begin stonden van iets groters. Dat de pandemie er voor zou zorgen dat De Schakel over moest gaan op thuisonderwijs hadden we niet kunnen bedenken. We startten 2020 vol goede plannen en voornemens. De schoolontwikkeling tot aan de zomervakantie was gepland, de teamen bouwoverleggen en studiedagen zouden ons voldoende mogelijkheden geven om alles goed af te stemmen en de voortgang te waarborgen.

Op 15 maart kwam het bericht dat de scholen voor – wat later bleek- acht weken werden gesloten voor de leerlingen. Op maandag 16 maart hebben we als team bekeken hoe we de nieuwe situatie zouden gaan vormgeven. We kozen voor het maken van thuiswerkpakketten die we dinsdag 17 maart bij elk gezinnen hebben bezorgd. Wekelijks werden er nieuwe pakketten gemaakt, die door de leerkrachten werden bezorgd. Het zorgde, naast het feit dat kinderen direct aan de slag konden zonder dat er thuis geprint hoefde te worden, voor de mogelijkheid even – zij het op afstand – contact te hebben met de kinderen en hun ouders. Verder werden er stappen gemaakt om de kinderen digitaal te benaderen via Teams. Van meet af aan hebben we daar geen 'lat' langs gelegd, maar lieten we ook deze ontwikkeling over aan hetgeen de leerkrachten aan konden. Maar de 'groei' was er zeker. Was er begin maart nog huiver bij sommige teamleden bij het inzetten van digitale middelen, steeds meer nam men elkaar mee in de mogelijkheden. Toch was het behelpen en stonden alle zo mooi geplande onderwijsontwikkelingen ineens stil, leken ver weg van de werkelijkheid waarin we leefden. Het was crisis!

Nadat het bericht binnenkwam dat de scholen weer (gedeeltelijk) open mochten, kozen we voor een wisselrooster per morgen/middag om het aantal contacten tussen de verschillende gezinnen te beperken. Na de meivakantie zagen we voor het eerst weer leerlingen in de school! Dat was spannend, dat was wennen. We besteedden veel aandacht aan het sociale aspect: de intelligente lockdown had zijn impact gehad op de kinderen, dat was zeker. Op 8 juni was eindelijk het moment daar dat we weer met hele groepen de school in mochten. Het leek weer 'normaal'. Helaas golden er nog steeds strenge regels, die er voor zorgden dat leerkrachten niet als team bijeen konden komen. Alle team- en bouwoverleggen vonden op alternatieve wijze plaats. Afstemming vond via Teams of schriftelijk plaats. We besloten dat we na de zomervakantie weer een frisse herstart zouden maken, in de verwachting dat dan alles weer normaal zou zijn. We startten met een teamoverleg (helaas moest dat nog steeds buiten en op 1,5 meter afstand) en

evalueerden (volgens de methode van talentwaarderend onderzoeken) wat we als team hadden geleerd van de periode vóór de zomervakantie. Verder richtten we ons op het vormgeven van de start van het nieuwe schooljaar in de verwachting dat we t.a.v. de lessen alles zoveel mogelijk normaal konden laten verlopen. Helaas zorgden nieuwe protocollen (die steeds werden aangescherpt) er voor dat we als volwassenen gebonden bleven aan afstand houden en het aantal personen per ruimte aan strenge regels was gebonden. Omdat we steeds beter konden werken met Teams, vonden overleggen digitaal plaats. Helaas bleek dat weer zijn beperkingen te hebben: met 40 personen tegelijk overleggen... dat is niet effectief. Wel werd het middel ingezet om met kleinere groepen te overleggen, zodat het onderwijs aan de kinderen zo goed mogelijk kon worden vormgegeven. We hoopten op deze manier 2020 goed af te kunnen sluiten met een mooie kerstviering in de groepen (zonder ouders). Maar dit werd ons niet gegund. De kerstvakantie begon een aantal dagen eerder.

Terugkijkend op 2020 stond dit jaar in het teken van corona. We hebben telkens gezocht naar mogelijkheden om tóch met de onderwijskundige ontwikkelingen aan de slag te gaan. Helaas, de beperkingen en steeds weer nieuwe maatregelen zorgden er voor dat veel zaken, tot frustratie van iedereen, niet of nauwelijks van de grond kwamen of geen goede voortgang kregen. De planning, de onderwijskundige doelen, de plannen van aanpak... ze hingen aan de muur van de personeelskamer, maar er waren geen mogelijkheden om deze uit te voeren in de praktijk. Wel hebben we t.a.v. ICT bijzondere stappen gemaakt. We zijn beter en flexibeler geworden in het gebruiken van de digitale middelen. De onderwijskaart van De SuccesSpiegel is door de intern begeleiders, de teamleiders en directeur ingevuld en gedeeld met de overige scholen van Karakter

Na de zomervakantie is er vanaf groep 3 gestart met de nieuwe rekenmethode Pluspunt 4. De keuze en begeleiding voor de start is door de interne rekenwerkgroep opgepakt.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd School met de Bijbel te Bleskensgraaf

- Verdergaande implementatie TLIM, voornamelijk gericht op eigenaarschap bij leerlingen.
- De combinatiegroep 2/3 is geëvalueerd en wordt voortgezet met twee combinatiegroepen 2/3.
- In het SBO loopt een pilot wat betreft het gebruik van Snappet, met als doel kinderen nog gerichter aan hun eigen leerdoelen te laten werken.
- Het leesonderwijs heeft een boost gehad door enerzijds duidelijke afspraken te maken over de leesdidactiek en anderzijds flink te investeren in nieuwe boeken voor in de klassenbibliotheken.
- Verdergaande implementatie van Close Reading.
- Naar aanleiding van een draagkrachtsessie van Stichting LeerKracht is besloten om de professionele cultuur (met name het met en van elkaar leren) te verbeteren met behulp van de LeerKracht-methode.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Wegwijzer

leder jaar wordt een deel van het schoolplan uitgewerkt in een jaarplan. We willen werken vanuit betrokkenheid én eigenaarschap van leerlingen en leerkrachten, uitgewerkt in thema's bij wereldoriëntatie, met inzet van Coöperatieve Leerstrategieën tijdens de lessen. We hebben ons als team dit jaar ontwikkeld rondom eigenaarschap door de inzet en de werkwijze van LeerKRACHT voor een teambrede schoolontwikkeling, inhoudelijk door leerkrachten. https://stichting-leerkracht.nl/

Vanaf oktober 2019 waren er schoolcoaches opgeleid en vanaf januari 2020 ging het hele team een leertraject in, om onder leiding van de schoolcoaches te kunnen leren omgaan met deze nieuwe werkwijze. Vanuit ambities, Bordsessies met successen, doelen en acties, Werksessies, Gezamenlijk Lesontwerp, LesBezoek, FeedBack geven en ontvangen, Stem van de Leerling en het hebben van de eerste jaarbordsessie in juni 2020 waren dit nieuwe en soms onwennige zaken. Uit de comfortzone komen, denken in doelen en acties ten bate van de leerlingen was lastig, maar ook verrijkend om te leren en ervaren hoe het is 'om aan zet te zijn'. Elke dag een beetje beter voor de leerlingen.

We werkten aan de thema's:

- voorjaar 2020: leren werken en oefenen met de werkwijze van leerKRACHT
- zomer 2020 **differentiatie/begaafdheid**: slimme kids, Denksleutels, Hogere Orde Denkvragen We werken in deze periode wel belemmerd in de ontwikkeling van zowel het werken met leerKRACHT als de geplande onderwijskundige ontwikkeling door de eerste corona-lockdown.
- zomer- herfst 2020 sociaal emotioneel welbevinden: Samen sterk!

- herfst-kerst 2020 **begaafdheid:** Ik groei! Slimme kids, executieve functies, doorgaande lijn Levelwerk en Talentenlijn, intake slimme kleuters, voortoetsen e.d.

Na een periode schoolontwikkeling is er een kwaliteitskaart met zaken die we hebben ontwikkeld en willen behouden, bedoeld om te borgen en een startpositie te hebben voor het volgende thema. Voor het voorjaar van 2021 staat het thema eigenaarschap klaar met 'Jij bent aan zet!'

In september 2020 zijn we gestart met het hebben van aanspreekpunten in plaats van werkgroepen rondom de onderwijskundige ontwikkeling. Aanspreekpunten zorgen dat het ontwikkelonderwerp zo veel als mogelijk aan de orde komt in de leerKRACHT-thema's die van vakantie tot vakantie lopen.

Behaald zijn (ook nog via de werkwijze van de werkgroepen en mensen met talent):

Handelings- en OpbrengstGericht Werken en Spelen

(HOGWS) - Doorontwikkeling Wegwijzer 'Rekenen op De Wegwijzer'. Een wegwijzer voor hoe en wat met rekenonderwijs op onze school. Verdere inzet Passende Perspectieven en verdere uitwerking Leerlijnen voor individuele kinderen. Verdere ontwikkeling van periodeplanner in gr. 0-2. Starten met het maken van een keuze voor een nieuw observatiesysteem bij de kleuters.

Leesonderwijs – Derde jaar met Bouw! voor kinderen uit groep 2 t/m 4. Doorontwikkeling inzet leesspecialist.

Taal en spelling – Derde jaar methode Taal Actief 4. Inzet van PI-Spello geëvalueerd. Ontwikkeling van Wegwijzer 'Spellingsonderwijs' o.a. over verdiepen, verrijken en wat voor kinderen met dyslexie. Een nieuwe schrijfmethode werd ingevoerd voor groep 3.

<u>SEO/gedrag</u> – Startscholing over gedrag, geven van Rots- en Water- en faalangsttraining. Updaten Taakspel. Blijvend Borgen Goed Gedaan. Inzet van Sociaal Emotioneel Leren n.a.v. inzet van ZIEN. Nieuwe opzet werkgroep gedrag, naar 1º thema leerKRACHT 20-21 'Samen sterk!' over oplossingsgerichte kindgesprekken en het maken van een kindplan.

<u>Begaafdheid</u> – Handreiking 'slimme kids' in team bespreken en doorontwikkelen. Scholing 'slimme kleuters' en scholing 'hoogbegaafdheid' door acht teamleden. Kader van Ontwikkeling inzetten voor Breinbrekers. Inzetten Acadin en andere materialen. Ontwikkelen hb-groepslokaal door nieuwe werkgroep. Aandacht voor mindset, de leerkuil en executieve functies bij (slimme) kids. Het tweede thema volgens de werkwijze van leerKRACHT in mei 2020. Ook het tweede thema schoolontwikkeling 20-21 middels werkwijze van leerKRACHT: Ik groei!, met aandacht voor de executieve functies en het werken met doorgaande leerlijnen van Levelwerk en Talentenlijn.

Coöperatieve Leerstrategieën – verdere borging middels lesbezoeken door CL-coach en uitbreiding van werkvormen in de verschillende bouwen.

werken in thema's – Samen op Aarde – cultuur- en burgerschap, muziek, techniek, gezond en expressie vakken – borging Samen op Aarde gr. 6-8, blijvende borging in groep 4-5. Gekoppeld met cultuur/burgerschap, expressie vakken en inzet van het derde jaar Muzieklmpuls en techniek. Blijvend zoeken naar koppeling met gezonde leefstijl. Samen zingen op het plein. Individuele muzieklessen teamleden. Interne CultuurCoördinator met diploma.

Rekenen – Wegwijzer 'Rekenen' teambreed aanbieden, Bareka inzet in gr. 3-8. Keuze en invoer nieuwe methode Getal en Ruimte Junior, scholing Met Sprongen Vooruit t/m gr. 7/8 en verdere deskundigheidsbevordering over dyscalculie. Doelgericht werken middels voortoetsen, bevorderen eigenaarschap leerlingen.

Identiteit – elke bouw of aantal groepen hebben thema(week)vieringen. Na de kerst heeft elke klas eigen zendingsproject. Feitenkennis toetsen. Blijvende borging methode Levend Water.

Naast de onderwijskundige ontwikkeling en kwaliteitszorg zijn er ook zaken in het jaarplan genoemd als personeelsbeleid, organisatie en communicatie, financieel beleid en arbobeleid.

Het jaarplan staat driemaal op de agenda van de teamvergaderingen. De presentatie van het plan, de tussen- en eindevaluatie wordt zoveel als mogelijk door de teamleden zelf gerealiseerd. De MR en het bestuur worden telkens op de hoogte gesteld van het voorgenomen, uitgevoerde en geëvalueerde plan.

Onderwijsontwikkelingen gerealiseerd De Zaaier

Het jaar 2020 werd gedomineerd door Corona. De maatregelen hebben veel impact gehad op het onderwijs. Vooral de sluiting van de school, het overgaan op afstandsonderwijs en de beperkende maatregelen nadat de school weer open ging hebben er voor gezorgd dat doelen en planningen moesten worden bijgesteld.

- · Een product van het onderwijs op afstand is het online werken met het programma Teams. In de bovenbouw hebben zowel de leerkrachten als de leerlingen zich kunnen bekwamen in het geven en ontvangen van digitaal onderwijs.
- · Na de zomervakantie zijn we vanaf groep 3 gestart met de nieuwe rekenmethode pluspunt 4.
- · Het jaar 2020 stond ook in het teken van het voortzetten van de ontwikkelingen die in 2018 zijn ingezet. Het bezoek van de Inspectie van het Onderwijs in januari 2020 was een opsteker. De Inspectie van het Onderwijs was tevreden over de ontwikkelingen die De Zaaier had doorgemaakt. In het rapport schrijven zij: "Door deze gezamenlijke aanpak, de inzet van externen en de begeleiding van tijdelijke experts is de kwaliteitszorg nu voldoende" (inspectierapport, 2020). Deze ontwikkeling hebben we doorgezet. Door middel van collegiale consultatie en door de inzet van een externe coach hebben de leerkrachten kunnen werken aan eigen vaardigheden waardoor ze nu tot een meer beredeneerd aanbod kunnen komen voor leerlingen. Conclusie: de begeleiding en coaching heeft vruchten afgeworpen. Nu is het belangrijk dat de borging aandacht krijgt zodat de ontwikkeling die is ingezet ook duurzaam is. De afspraken zijn vastgelegd in het schoolbrede afsprakendocument.
- · Daarnaast hebben we de eerste stappen gezet richting een nieuw schoolconcept voor de Zaaier. Om ook een financieel gezonde school te blijven is het belangrijk dat het schoolconcept wordt aangepast tot een concept dat meer past bij het aantal leerlingen van De Zaaier. Als team hebben we tijdens een aantal studiemomenten de missie, visie en kernwaarden opnieuw geformuleerd als basis voor het nieuwe schoolconcept.

8. Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg

8.1 Inleiding

Elk kind heeft recht op goed onderwijs. Leerlingen en ouders moeten erop kunnen vertrouwen dat het onderwijs op een school goed is. Het bestuur van Karakter is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs op haar scholen en wil zich verantwoorden over de resultaten. Hierbij gaat het om resultaten in brede zin; krijgen alle leerlingen onderwijs van voldoende kwaliteit, voldoen de Karakterscholen aan wet- en regelgeving en heeft Karakter haar financiën op orde? De Inspectie van het Onderwijs houdt hierop toezicht.

Betekenisvol en passend onderwijs is de ambitie van Karakter. Karakter wil bijdragen aan continue kwaliteitsverbetering op alle scholen. Daarbij hebben de vier thema's uit ons Strategisch beleidsplan een centrale functie:

- · Leren en leven in de 21e eeuw
- · Eigenaarschap

- · Professionele ruimte
- · Educatief partnerschap

We gaan er daarbij vanuit dat verbeteringen gericht zijn op het primaire proces in de groep. We werken vanuit onze drie kernwaarden: Veiligheid, vertrouwen en welbevinden

Daarbij handelt Karakter vanuit:

- · een levensbeschouwelijke opdracht: Geloof, hoop en liefde zijn leidend in ons doen en laten;
- · een pedagogische opdracht: alle kinderen en medewerkers hebben recht op een veilig leer- en werkklimaat;
- · een onderwijskundige opdracht: alle kinderen hebben recht op betekenisvol en passend onderwijs;
- · een maatschappelijke opdracht: de school ontwikkelt en stimuleert waarde(n)vol burgerschap.

Karakter ziet kwaliteitszorg als het totaal van activiteiten, procedures en activiteiten die bedoeld zijn om op een systematische en cyclische wijze de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren.

8.2 We maken "groei zichtbaar maken" leidend

Uitgangspunt in onze kwaliteitszorg is dat we focussen op groei en deze groei zichtbaar maken. We vinden dit passend bij de opdracht aan scholen om te werken vanuit ambitie, het eigen verhaal centraal te stellen en leren van en met elkaar belangrijk te maken.

De groei heeft betrekking op de deugdelijkheidseisen vanuit het toezichtskader van Inspectie van het Onderwijs en op "het eigen verhaal".

Werken vanuit "groei zichtbaar maken" activeert ons (bestuur en scholen) om keuzes te maken waarin wij moeten groeien en waar het de deugdelijksheidseisen betreft en waarin wij willen groeien waarin het ons eigen verhaal betreft stimuleert ons om te zoeken naar informatie, vormen en manieren om deze groei zichtbaar te maken bevordert de dialoog over deze groei, juist omdat dit een proces is draagt bij aan de ontwikkeling van een groeicultuur: in ieder geval op bovenschools niveau en schoolniveau en vervolgens hopelijk ook op teamniveau en leerlingniveau.

8.3. We sturen op essenties in kwaliteitszorg

Als we kwaliteitszorg willen inrichten op een wijze die lerend in plaats van beheersmatig is, is het volgens ons belangrijk om met elkaar helder te hebben waar kwaliteitszorg zich in essentie op richt. Informatieveelheid terugbrengen tot deze essenties borgt dat we ons blijven focussen op wat er toe doet in goede schoolontwikkeling. Het zorgt er bovendien voor dat kwaliteitszorg laagdrempeliger wordt voor iedereen.

Wij werken daarom vanuit de volgende kernvragen (essenties). Deze dekken de belangrijkste deugdelijkheidseisen uit het Inspectiekader af en bieden een bruikbaar handvat in relatie tot het eigen verhaal van de school.

1. Hoe staat het met het welbevinden en de veiligheid van leerlingen en medewerkers?

- Hebben we kinderen goed in beeld om zo goed mogelijk op hen af te stemmen?
- Krijgen ze goed les?
- Zijn ze zichtbaar aan het leren (in plaats van aan het produceren)?
- Leren ze voldoende en geldt dit voor alle kinderen?
- Is er een passend en eigentijds aanbod?
- Maken we ons leren zichtbaar?
- Is sprake van een lerende cultuur waarin gewerkt wordt vanuit 'verbetervragen', door individuele leraren, door het team, door de school, door de bovenschoolse organisatie?
- Hoe draagt de samenwerking tussen ouders en school bij aan het welbevinden en het leren van de kinderen?
- Is er sprake van continuïteit (ook bij krimp, langdurige ziekte/uitval leraren, verminderde beschikbaarheid schoolleiding, is er sprake van een gezonde financiële positie)?
- In hoeverre leveren we een bijdrage aan de ontwikkeling van de brede vaardigheden (socialisatie en persoonsvorming) en hoe weten we dat?

8.4 We maken kwaliteitszorg een zaak van iedereen

Zorg voor kwaliteit vraagt op elk niveau kwaliteitsbewustzijn. Dat willen we zien in de klas, in het team, op de school en op bovenschools niveau. We zien leerlingen die kunnen uitleggen wat ze aan het leren zijn, we zien leraren(teams) die werken vanuit leer- of verbetervragen, we zien leidinggevenden die dit werken vanuit leervragen bevorderen en daarin rolmodel zijn.

We maken daarom op elk niveau de reflectieve dialoog belangrijk. We zien informatie vanuit ParnasSys, een kwaliteitsinstrument of anderszins als middel om deze reflectieve dialoog gericht te voeren en aan deze reflectieve dialoog inhoud te geven aan het principe van "leren zichtbaar maken".

8.5 Kwaliteitsbeleid Karakter

In het beleidsdocument "kwaliteitsbeleid' is een schema opgenomen, waarin afgesproken is hoe het bestuur in de praktijk de kwaliteit monitort en verantwoordt aan de raad van toezicht en de Inspectie van het Onderwijs.

In de hiernavolgende paragraven wordt verantwoord hoe er op schoolniveau gevolg gegeven wordt aan de interne kwaliteitsmetingen.

8.6 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg Eben-Haëzer

In het kader van de interne kwaliteitszorg vindt er jaarlijks in oktober een gesprek plaats tussen het bestuur en de schoolleiding. Centraal staan in dat gesprek de doelen voor het lopende schooljaar. Deze doelen worden toegelicht en komt de aanpak ter sprake.

Daarnaast is er jaarlijks een schoolvertelgesprek waarin de leerlingenresultaten op de methode onafhankelijke toetsen worden besproken. Vragen die in dit gesprek beantwoord worden zijn: Zijn de ambities van de school behaald? Wat waren de stimulerende en de belemmerende factoren? De inzichten die tijdens dat gesprek ontstaan worden meegenomen in de komende halfjaar. In 2020 is alleen de vragenlijst Schoolleiding afgenomen.

Aandachtspunt in schooljaar 2021-2022 zal zijn het zichtbaar leren van de kinderen. Het leren van elkaar is inmiddels opgepakt doordat we nog beter gaan werken met werkgroepen, die onderwijskundige vernieuwing ontwikkelen.

8.7 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg De Fakkel

In het kader van de interne kwaliteitszorg vindt er jaarlijks in oktober een gesprek plaats tussen het bestuur en de schoolleiding. Centraal staan in dat gesprek de doelen voor het lopende schooljaar. Deze doelen worden toegelicht en ook komt de aanpak ter sprake.

Daarnaast is er jaarlijks een schoolvertelgesprek waarin de leerlingenresultaten op de methode onafhankelijke toetsen worden besproken. Vragen die in dit gesprek beantwoord worden zijn: Zijn de ambities van de school behaald? Wat waren de stimulerende en de belemmerende factoren? De inzichten die tijdens dat gesprek ontstaan worden meegenomen in de komende halfjaar. In 2020 is alleen de vragenlijst Schoolleiding afgenomen.

Aandachtspunt in schooljaar 2021-2022 zal zijn het zichtbaar leren van de kinderen.

8.8 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg De Schakel

De kwaliteitszorg kreeg een andere invulling in dit 'corona-jaar'. In plaats van dat we volop het onderwijs op De Schakel konden monitoren en interventies konden inzetten om het onderwijs af te stemmen op de doelen die we wilden halen, was er sprake van wekenlang thuisonderwijs. Het afnemen van de E-toetsen was er op gericht om de stand van zaken te bepalen. Waar stonden de leerlingen? Sommigen waren vooruit gegaan door eigen inzet en de intensieve begeleiding van hun ouders. Anderen waren achter geraakt, hoe goed de leerkrachten telkens contact hadden gezocht met de ouders over de voortgang. De ontwikkeling werd pas echt duidelijk toen de leerlingen weer allemaal op school waren. Gelukkig gold voor De Schakel dat alle kinderen in beeld waren. De teamleden hebben geen lijsten ingevuld t.a.v. de eigen ontwikkeling. Wel zijn aan het begin van de lockdown de jaargesprekken doorgegaan. Deze stonden in het teken van het omgaan met de crisis en wat het met de teamleden persoonlijk deed. Grosso modo gaven de teamleden aan dat het moeilijk was om zichzelf te ontwikkelen op de afgesproken terreinen én dat ze verrast waren door wat ze wél hadden bereikt.

8.9 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg School met de Bijbel

- Het kwaliteitssysteem Successpiegel is successol ingevoerd.
- We zijn gestart met de invoering van Leeruniek, waardoor we een sprong vooruit maken wat betreft opbrengstgericht werken.
- We zijn gestart met een onderwijs-behandelgroep, waarin leerlingen bij wie behandeling voorliggend is een combinatie van onderwijs en behandeling krijgen aangeboden.

8.10 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg De Wegwijzer

Bij het leren werken met de wijze van leerKRACHT zijn er regelmatig vragenlijsten geweest om te meten binnen het brede team, het leerKRACHTteam en de schoolleiding hoe de ontwikkelingen zijn van diverse aspecten van leerKRACHT. Er zijn bij het werken met leerKRACHT ook altijd retrospectives betrokken om te zien waar het beter kan, bijv. rondom sfeer, proces en inhoud van de onderwijskundige ontwikkeling. In het najaar van 2020 is de vragenlijst van SuccesSpiegel voor leidinggevenden ingevuld. Dit wordt in het voorjaar van 2021 nog verder aangevuld op alle aspecten door teamleden, ouders en leerlingen. Belangrijk om te zien waar groei kan plaatsvinden. De monitor teamleden van Karakter zijn rond de jaargesprekken ingevuld.

8.11 Ontwikkelingen als gevolg van interne en externe kwaliteitszorg De Zaaier

Uiteraard heeft Corona invloed gehad op de kwaliteitszorg. De Cito E- toetsen zijn ingezet als monitor om het niveau te bepalen. Onder leiding van de interne belgeleider hebben de leerkrachten hun plannen afgesteld op grond van de behaalde resultaten. De lockdown en Interne spanningen in de groepen 3/4 hebben invloed gehad op de resultaten deze groepen. In de andere groepen zijn de gevolgen beperkt gebleven. Sommige leerlingen waren gewoon vooruit gegaan en anderen waren wat achtergebleven. Tijdens de Lockdown zijn alle leerlingen in beeld gebleven.

In het kader van kwaliteitszorg hebben de leerkrachten van groep 1/2 een cursus gevolgd voor leerlijnen jonge kind. Deze is gegeven vanuit de Parnassys academie van de Driestar.

8.12 Externe kwaliteitszorg:

In 2018 heeft de Inspectie van het Onderwijs Karakter het bestuur en een drietal scholen bezocht. Te weten SmdB de Wegwijzer, de Sbo voorziening Bleskensgraaf en CBS De Zaaier. De kwaliteit van de laatst genoemde school was als onvoldoende beoordeeld. Voor deze school is een plan van aanpak gemaakt en in het eerste kwartaal van 2020 is de school opnieuw beoordeeld. Deze beoordeling is positief. De Inspectie van het Onderwijs vindt dat het schoolteam grote stappen gezet heeft om de uiteindelijk de kwaliteit op orde te brengen. Het aantreden van een nieuwe directeur en de plannen om een nieuw concept te realiseren geven de Inspectie van het Onderwijs voldoende vertrouwen in de ontwikkeling op De Zaaier.

Alle scholen van Karakter zijn nu door de Inspectie van het Onderwijs als voldoende gekwalificeerd.

9. Onderwijsresultaten

Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

Onderwijsresultaten Eben-Haëzer

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

		•			
2015	2016	2017	2018	2019	2020
539.9	535.9	538.1	539.3	542.3	Geen toets

In april 2020 is er geen eindtoets afgenomen, omdat in die periode de basisscholen gesloten waren vanwege de corona-pandemie. De 19 leerlingen van de groep 8 van 2020 hadden een enorm uiteenlopend niveau, waardoor wij mede op basis van de methode onafhankelijke toetsresultaten rekening hielden met een score rond het landelijk gemiddelde. Lager dus dan de twee jaren hiervoor.

In het onderstaande overzicht Verwijzingen VO zijn de niveauverschillen zichtbaar.

Verwijzingen VO

	praktijk		vmbo			havo/vwo	
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			totaal aantal
2015	1	0	1	4	0	11	17
2016	1	5	1	1	0	5	13
2017	0	6	1	5	0	8	20
2018	0	2	3	3	0	10	18
2019	0	0	2	1	0	10	13
2020	1	2	5	2	1	8	19

• Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten.

Hieronder geven we een directiebeoordeling m.b.t. de tussentijdse toetsen:

Lezen: We zijn nog steeds heel tevreden over onze leesresultaten. Het groepsdoorbrekend technisch lezen gedurende 30 minuten per dag werpt nog steeds vruchten af en zorgt voor goede leesresultaten. Bij leerlingen waarbij het leesproces stagneert is er vrijwel altijd sprake van een ernstige problematiek/dyslexie. De AVI-leesresultaten zijn prima. Groep 6 blijft wat achter met een R

Spelling: Deze resultaten zien er dit schooljaar uitstekend uit. Alle groepen behalen een A-score. Dit is verbazingwekkend goed als je je realiseert dat er ook nog een periode thuisonderwijs is geweest. **Rekenen**: We zijn trots op onze rekenresultaten. In alle groepen zijn de scores goed te noemen. Het rekenbeleid wat school breed wordt geïnitieerd door de rekencoördinator werpt z'n vruchten af. Alleen groep 3 komt nog wat traag op gang. Zij starten met een B. De overige groepen score een A.

Begrijpend lezen: Alleen in groep 5 zien we een dip. Hier blijven de scores achter bij de verwachtingen. De overige groepen laten een fraaie groei zien en scoren allemaal een A.

Onderwijsresultaten De Fakkel

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2015	2016	2017	2018	2019	2020
543.5	534.6	536.1	540.1	543.2	Geen toets

In april 2020 is er geen eindtoets afgenomen, omdat in die periode de basisscholen gesloten waren vanwege de corona-pandemie. De 12 leerlingen van de groep 8 van 2020 bevatte veel praktisch ingestelde leerlingen, dat is aan de Verwijzingen VO af te lezen. Op basis van deze constatering en de toets resultaten van voorgaande schooljaren werd een score onder het landelijk gemiddelde verwacht.

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			totaal aantal
2015	0	1	0	1	0	6	8
2016	0	2	0	4	0	5	11
2017	0	3	0	0	5	1	9
2018	0	3	0	2	0	4	9
2019	0	0	0	1	1	3	5
2020	0	1	5	3	1	2	12

• Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten.

Hieronder geven we een directiebeoordeling m.b.t. de tussentijdse toetsen:

- Lezen: We zijn heel tevreden over onze leesresultaten. Drie groepen score een A en de andere drie groepen een B. Dat betekent dat het algehele leesniveau op de school ruim voldoende tot goed is. Het woordjeslezen is alleen in groep 6 wat minder van kwaliteit. Groep 3 start met een B, maar de andere groepen scoren goed.
- **Spelling**: Deze resultaten zien er ook dit schooljaar uitstekend uit. Bijna alle groepen behalen een A-score. Dit is heel erg goed. Alleen groep blijft wat achter met een B, maar dat is niet iets om bezorgd om te zijn.
- **Rekenen**: We zijn tevreden over onze rekenresultaten. In alle groepen zijn de scores goed te noemen. In de groepen 3 & 6 is de score B, waarbij groep 3 in eerste instantie moeizaam was gestart. In de overige groepen is de score A en dus goed!
- **Begrijpend lezen**: Bij dit vakgebied zien we de resultaten terug lopen. Er zijn nog 3 groepen over met een A-score, maar de andere 3 groepen scoren een C en dat is matig. Het is opvallend dat dit de even groepen zijn. Met name groep 4 & 6 vragen in het schooljaar 2020-2021 om een extra plan van aanpak. Groep 4 heeft zichtbaar het meest ingeleverd.

Onderwijsresultaten De Schakel

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2015	2016	2017	2018	2019	2020
533,9	83	82	81,1	83,9	Geen toets

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			totaal aantal
2015		5	1	18	3	20 (incl 1 TTO)	47
2016		5		17	2	20	42
2017		2	1	9	1	20	33

					(incl 1 TTO)	
2018	1		12		16	39
2019	1		16	6	18	41
2020	3	0	20	0	15	38

De resultaten op organisatie- en schoolniveau ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten werden beperkt door de belemmerende maatregelen van de lockdown en het daaraan gekoppelde thuisonderwijs. Zoals hierboven is beschreven, konden alle geplande teamactiviteiten die gericht waren op schoolontwikkeling niet of nauwelijks doorgaan. Als team hebben we ons voornamelijk gericht op het primaire proces: hoe kunnen we de kinderen in deze tijd zo goed mogelijk onderwijs geven binnen de beperkingen die we hebben van de voortdurend geldende maatregelen.

De resultaten die op onderwijskundige en programmatische zaken zijn behaald, zijn vooral gericht geweest op het vormgeven van het thuisonderwijs en het aansluiten bij het niveau van de kinderen. Methodegebonden toetsen zijn met name gebruikt voor het vaststellen van de stand van zaken en om daar het programma op aan te passen.

Onderwijsresultaten School met de Bijbel

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2015	2016	2017	2018	2019	2020
535	535	536,6	537,5	535,9	Geen toets

Verwijzingen VO

	praktijk		vmbo		vmbo/havo	havo/vwo	
			basiskader	gemengde			totaal
		basiskader	met LWOO	theoretische			aantal
	Bao: 1						
	SBO: 4	Bao: 8	Bao: 0	Bao: 9	Bao: 2	Bao: 18	38
2017		SBO: 3	SBO: 2	SBO: 1	SBO: 0	SBO: 1	10
	Bao: 3						
	SBO: 3	Bao: 3	Bao: 0	Bao: 11	Bao: 1	Bao: 12	30
2018		SBO: 1	SBO: 1	SBO: 0	SBO: 0	SBO: 1	6
						Bao: 27	
	Bao: 0	Bao: 9	Bao: 0	Bao: 13	Bao: 0	SBO:1	49
2019	SBO: 3	SBO: 2	SBO: 2	SBO: 1	SBO: 0		9
						Bao:24	
	Bao: 0	Bao: 6	Bao:0	Bao: 8	Bao: 1	SBO:3	39
2020	SBO: 1	SBO:6	SBO: 8	SBO: 2	SBO: 0		20

• Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten.

Het afgelopen jaar is er flink geïnvesteerd in het leesonderwijs. Er zijn veel nieuwe boeken aangeschaft. In de lagere groepen is de leeshoek weer terug van weggeweest. De effectieve leestijd is in alle groepen verhoogd. We zien daarvan goede resultaten: van alle groepen binnen het reguliere onderwijs is het niveau flink gestegen (minimaal één niveau op de A-E-schaal).

• Welke resultaten zijn er op onderwijskundige en programmatische zaken behaald. Het professionele klimaat is het afgelopen jaar versterkt. De bouwvergaderingen zijn steeds meer momenten geworden om van en met elkaar te leren. Daarnaast is binnen het team afgesproken om met Stichting Leerkracht een verdere uitwerking hieraan te geven. Hiermee willen we meer doelgericht, in kleine stappen, en mét elkaar werken aan het realiseren van onze schooldoelen. Er

zijn inmiddels zes schoolcoaches die klaarstaan om de training te volgen. Zodra er meer mogelijkheden zijn om fysiek bij elkaar te zijn, gaat dit traject van start.

In het kader van persoonlijke ontwikkeling hebben alle leerkrachten een monitor ingevuld om hun vaardigheden op verschillende onderdelen aan te geven. Hieraan is vervolgens een doel voor het persoonlijk ontwikkelingsplan gekoppeld.

Met de leerlingen is verder gewerkt aan eigenaarschap. In de bovenbouw zijn voor rekenen en spelling doelenbladen ingezet, waarop kinderen hun behaalde doelen kunnen afstrepen. Hierdoor is er bij kinderen meer duidelijkheid aan welke doelen ze nog moeten werken, wat eigenaarschap en motivatie heeft vergroot.

De leerkrachtvaardigheden wat betreft directe instructie zijn geborgd. Er is een systeem ontwikkeld waarbij tweemaal per jaar (bij startende leerkrachten vaker) een observatie wordt uitgevoerd.

Onderwijsresultaten De Wegwijzer

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2015	2016	2017	2018	2019	2020
532.9	86	81.6	83.1	82	Geen toets

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	
		Basiskader met LWOO	basiskader	gemengde theoretische			totaal aantal
2015		1	6	11	12	5	35
2016		1	5	10	2	21	39
2017		3	7	6	4	23	43
2018			4	7		19	30
2019		1	5	10	10	15	41
2020			4	6	3	11	24

Onderwijsresultaten De Zaaier

Resultaten Eindtoets Basisonderwijs

2015	2016	2017	2018	2019	2020
	531,5	534,9	539,6	533,5	Geen toets

Verwijzingen VO

	praktijk	vmbo			vmbo/havo	havo/vwo	
		basiskader	basiskader met LWOO	gemengde theoretische			totaal aantal
2015		1		5		4	10
2016			2	2		4	8
2017		1	1	1		6	9
2018				3	1	7	11
2019			1	2		1	4
2020				2		7	9

Welke resultaten zijn er op organisatie- en schoolniveau zijn behaald ten aanzien van strategisch beleid, gestelde doelen en leerresultaten.

Veel doelen die we in het jaarplan beschreven hebben, zijn gerealiseerd of voor een deel gerealiseerd. Er zijn ook doelen die we hebben moeten doorschuiven vanwege de coronacrises. Gerealiseerd zijn het implementeren van het technisch lezen in groep 4-8. Ook het werken met Edimodel en het gebruikmaken van coöperatieve werkvormen heeft een vast plek in het onderwijs gekregen. Daarnaast is er een keuze gemaakt betreffende het begrijpend lezen. De visievorming op ons toekomstig onderwijs heeft plaatsgevonden en wordt nu verder uitgewerkt.

Welke resultaten zijn er op onderwijskundige en programmatische zaken behaald

De onderwijskwaliteit in groep 3-4 wordt nauwlettend gevolgd door de ib'er en directie. De zorgleerlingen zijn in beeld en hun ontwikkeling wordt nauwlettend in de gaten gehouden. De onderwijsassistenten worden hier ook extra voor ingezet vanuit de beschikbare coronagelden.

De trend voor groep 5-8 zijn in de lijn der verwachting gebleven.

10. Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling

10.1 Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling Eben-Haëzer te Ottoland

In januari is een nieuwe juf ingezet in groep 1/2. Hierdoor werd het mogelijk de lestaken van de intern begeleider af te bouwen. In maart keerde een juf terug van ouderschapsverlof en ging aan de slag in groep 5/6. In diezelfde maand ging haar voorgangster in die groep zelf met zwangerschapsverlof en later dit jaar nam zij ouderschapsverlof op. In de omvangrijke groep 7/8 kon voor 18 uur een onderwijsassistent ingezet worden. Van deze persoon is in de zomer afscheid genomen i.v.m. hun instromen in het eerste van een dag-Pabo. In het nieuwe schooljaar mochten we een nieuwe onderwijsassistent begroeten, die tot voor kort leerkracht was op een van de Karakterscholen. Zij kreeg een benoeming voor 12 uur.

10.2 Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling De Fakkel te Goudriaan Er zijn op de school in 2020 weinig wijzingen geweest in het schoolteam. Zelfs de benoemingsomvang is voor alle teamleden gelijk gebleven. De eerste nieuwe leerkracht die in de periode februari t/m juli 2020 de leiding van een kleutergroep 0/1 op zich nam was een lio-stagiaire. Zij heeft haar studie succesvol afgerond, maar maakte in het schooljaar 2020-2021 geen onderdeel meer uit van het schoolteam. Pas eind oktober is er een extra onderwijsassistent benoemd om een rol te spelen in de zorg voor leerlingen. Inmiddels is deze persoon als ondersteuning ingezet in de omvangrijke kleutergroep.

10.3 Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling De Schakel te Nieuw-Lekkerland

Opnieuw was er een jaar met weinig verloop. Het lukte zelfs aan het begin van het schooljaar 2020-2021 een extra groep te formeren met het huidige team! Door extra inzet van het team zijn er geen groepen naar huis gestuurd omdat er geen vervanging was. Tegelijk valt de term 'moeheid' regelmatig. Men wil verder, ontwikkelen, plannen maken en deze realiseren. En het lukt telkens niet! Vanuit het MT is er oog voor de grenzen aan de rek van de leerkrachten. Het inzetten van werkdrukdagen zorgt er voor dat er telkens momenten zijn om het gevoel van 'achterstand' in te halen.

10.4 Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling School met de Bijbel te Bleskensgraaf

In 2020 hebben we afscheid genomen van een collega die twee jaar met ziekteverlof was. Er was sprake van 5 zwangerschappen. Een collega is met prepensioen gegaan; zij begeleidt momenteel nog wel startende leerkrachten. Daarnaast is afscheid genomen van acht personeelsleden. Momenteel zijn twee onderwijsassistentes langdurig ziek. Na de zomervakantie van 2020 is een zij-instromer gestart, die komend jaar zijn pabo-diploma hoopt te behalen. Daarnaast zijn er vier nieuwe leerkrachten en vier nieuwe onderwijsassistenten gestart, waarvan één via de mobiliteit binnen de vereniging. Een collega (onderwijsassistent) werkt momenteel vanuit huis i.v.m. corona.

10.5 Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling De Wegwijzer te Nieuw-Lekkerland

Begin april 2020 werden een heel aantal teamleden ziek door corona. In die tijd werd nog niet getest. Door de periode van thuisonderwijs merkten de leerlingen er weinig van. Bijna alle teamleden konden vanuit thuis blijven werken. Geschokt en verdrietig waren we door het overlijden van de schoolschoonmaakster door corona. Niet in onze dienst, maar wel heel lang aan de school verbonden. In 2020 zijn er een drietal teamleden naar een baan elders gegaan. Door terugkeer na een zwangerschapsverlof en een tweetal nieuwe teamleden werden de opengevallen plekken weer ingevuld.

10.6 Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling De Zaaier te Wijngaarden

Het team is in laatste vijf jaren volledig vernieuwd. Afgelopen jaar hebben de twee langstzittende leerkrachten hun dienstverband beëindigd. Met ingang van cursusjaar 2020/2021 zijn we met het huidige team een nieuwe weg ingeslagen die zal moeten leiden naar een school met een nieuw concept passend bij het huidige aantal leerlingen.

11. Personele bezetting

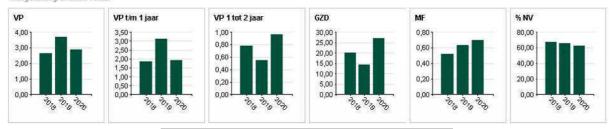

11.1 Ziekteverzuim

Cijfers verzuim Karakter:

	VP	VP t/m jr 1	VP 1-2jr	GZD	MF	%NV
2018	2,62	1,85	0,78	20,22	0,52	67,00
2019	3,68	3,14	0,55	14,27	0,63	65,83
2020	2,88	1,92	0,96	27,02	0,69	62,44

Kengetallengrafieken Totaal

Legenda:	
VP	Verzuimpercentage
VP1	Verzuimpercentage verzuimen t/m 1 jaar
VP 1-2 jr	Verzuimpercentage verzuimen 1 tot 2 jaar
GZD	Gemiddelde verzuimduur (in kalenderdagen)
MF	Meldingsfrequentie
NV	Percentage nulverzuim

11.1.2 Berekeningen en Uitgangspunten

- Het verzuimgeval moet (deels) in de verslagperiode vallen, maar kan voorafgaand aan de verslagperiode beginnen en eindigen na de verslagperiode.
- Als de laatste dag ziek van een verzuimgeval in de verslagperiode ligt, gebruikt het systeem de einddatum van de verslagperiode.
- Het systeem rekent met kalenderdagen in de verslagperiode.
- Een medewerker moet in de verslagperiode verzekerd zijn voor de ZW.
- Het systeem neemt zwangerschaps-/bevallingsverlof, adoptieverlof en pleegzorgverlof niet mee in de berekeningen.
- Het systeem neemt verzuim op dagen waarop de medewerker geen lopende aanstelling heeft niet mee in de berekeningen.
- Het systeem houdt rekening met het parttimepercentage en het ziektepercentage.
- De rapportage is van 14-01-2021.

11.1.3 Toelichting bestuur

Het verzuimpercentage over 2020 is gedaald met 0,8 % tot een heel mooi percentage van 2,88. Landelijk lag het verzuim gemeten tot en met Q3 op 4,2%. Aan te nemen is dat er in het laatste kwartaal wel een stijging te zien zal zijn, die cijfers zijn echter nog niet bekend.

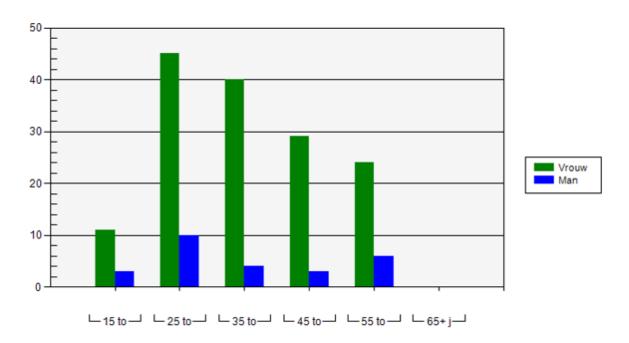
Gemiddeld genomen zijn de werknemers wat langer ziek, en er wordt wat vaker ziek gemeld. In 2020 zijn er twee langdurig zieken uit dienst gegaan, waarvan één pas in december 2020. Nieuw in de rapportage is het aantal 0-meldingen, 62,44 % heeft zich gedurende dit jaar geen enkele keer ziek gemeld. Op zich ook een mooi percentage, er is echter wel een dalende trend. In twee jaar tijd van 67% naar 62%. Het streven is om dit percentage weer naar 65% te krijgen. Hiervoor ligt er een taak voor de directies om dit bespreekbaar te maken in de teams en er een gezamenlijk doel van te maken.

Over het geheel genomen is het bestuur tevreden met het lage ziekteverzuim van de vereniging, waardoor er meer middelen beschikbaar komen voor goed onderwijs!

11.2 Opbouw formatie

11.2.1 Verdeling personeel Leeftijd:

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	11	3	14
25 tot 35 jaar	45	10	55
35 tot 45 jaar	40	4	44
45 tot 55 jaar	29	3	32
55 tot 65 jaar	24	6	30
65+ jaar	0	0	0
Totaal	149	26	175

11.2.2 Berekeningen en Uitgangspunten

• De indeling op 14-01-2021

11.2.3 Toelichting bestuur

Opvallend is een flinke groep oudere, ervaren leerkrachten in de leeftijdscategorie 55 tot 65 jaar. Daarnaast is er een flinke groep jongeren in de leeftijd van 25 tot 35 jaar. Zo bezien is er een mooi evenwicht tussen jong aanstormend talent en ervaren leerkrachten. Het beleid van de vereniging is erop gericht om die combinatie te laten floreren.

11.3.1 verdeling personeel Geslacht in salarisschalen:

Schaal	Man/Yrouw	Aantal man/vrouw	Totale VTF	Gem. VTF
0001	Vrouw	4	1,2445	0,3111
schoonmaak	Subtotaal	4	1,2445	0,3111
0004 concierges	Man	3	0,8626	0,2875
OA'ers	Vrouw	43	16,5020	0,3838
	Subtotaal	46	17,3646	0,3775
0007	Man	3	2,4875	0,8292
lerarenonder	Vrouw	8	3,8192	0,4774
- steuners	Subtotaal	11	6,3067	0,5733
0008	Vrouw	1	0,3500	0,3500
	Subtotaal	1	0,3500	0,3500
В3	Man	1	0,5000	0,5000
	Subtotaal	1	0,5000	0,5000
D11	Man	1	1,0000	1,0000
directeuren	Subtotaal	1	1,0000	1,0000
D12	Man	3	2,5000	0,8333
directeuren	Vrouw	1	1,0000	1,0000
	Subtotaal	4	3,5000	0,8750
L10	Man	11	9,7720	0,8884
Leerkrachten	Vrouw	71	35,1276	0,4948
	Subtotaal	82	44,8996	0,5476
L11	Man	5	4,8535	0,9707
Leerkrachten	Vrouw	21	12,0715	0,5748
HBO+, IB'ers en	Subtotaal	26	16,9250	0,6510
Totaal		175	92,0904	0,5262

		Totaal	Fulltime	Parttime
Vrouw	Aantal Personen	149	2	147
	Bezetting (wtf)	70,1148		
Man	Aantal Personen	26	14	12
	Bezetting (wtf)	21,9756		

11.3.2 Berekeningen en Uitgangspunten

• De indeling op 14-01-2021

11.3.3 Toelichting bestuur

De verdeling is logisch, veruit de meeste werknemers van Karakter zijn leerkrachten in schaal L10. Ook heeft Karakter een mooi aantal van 26 leerkrachten in schaal 11. Verder is opvallend dat er toch nog 26 mannen in dienst zijn en daarvan een ruime helft fulltime, terwijl er maar twee vrouwen van de 149 fulltime werken.

11.4.1 Gemiddelde bezetting Karakter

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

		Deeltijd (WTF) cohort					
	Totaal	0 - 0.2	0.2 - 0.4	0.4 - 0.6	0.6 - 0.8	0.8 - 1.0	>= 1.0
Aantal Personen	175	5	48	70	20	16	16
Bezetting (wtf)	92,0904	0,7076	14,6800	33,3570	13,4463	13,8995	16,0000

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
OP	Aantal Personen	108	10	98
	Bezetting (wtf)	61,8246		
DIR	Aantal Personen	5	5	0
	Bezetting (wtf)	5,0000		
OOP Schoonmaak	Aantal Personen	4	0	4
	Bezetting (wtf)	1,2445		
OOP Administratie	Aantal Personen	5	0	5
	Bezetting (wtf)	1,2794		
OOP	Aantal Personen	53	1	52
	Bezetting (wtf)	22,7419		

11.4.2 Berekeningen en uitgangspunten

De indeling op 14-01-2021

11.4.3 Toelichting bestuur

De meerderheid van de mensen heeft een benoeming van 0,4-0,6 FTE. Het is goed om te zien dat er maar heel weinig kleine benoemingen zijn, namelijk 5. Het streven van het bestuur is er ook naar om het aantal kleine benoemingen onder de 0,2 FTE te beperken. Het beleid van het bestuur is er op gericht geen benoeming groter dan 1,0 te laten plaatsvinden.

11.5 Medewerker tevredenheid

Het tevredenheidsonderzoek onder de medewerkers is uitgesteld in verband met Corona. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in maart 2021.

11.6 Professionalisering

11.6.1 Teamcursussen:

School met de Bijbel: Training Leeruniek, een methodiek voor analyse op groeps- en individueel

niveau van de leerresultaten voor leerlingen.

Close Reading, een methodiek voor de verdieping van begrijpend lezen

Draagvlakcursus LeerKRACHT, kort cyclisch werken.

Teamtraining hoogbegaafdheid

SBO: Training Snappet, een digitale methode voor het rekenonderwijs,

taalonderwijs en spelling.

De Wegwijzer: Training LeerKRACHT, kort cyclisch werken

De Schakel: Trainingen OGW, ontwikkelings gericht werken.

De Fakkel: Leeruniek Kennismaking, Workshop Blink

EH: Leeruniek Kennismaking, Taakspel Opfriscursus

De Zaaier In 2020 hebben we op de zaaier het traject afgemaakt met Sonja de Lange.

De training ging over het edi-model en coöperatieve werkvormen.

Daarnaast zijn de leerkrachten van de onderbouw begonnen aan een training scholen net de Bijbel voor leerlijnen van het jonge kind gegeven door de ParnasSys Academie

Het team heeft tijdens een studiedag training gehad over gespreksvoering icm Zien! Deze is gegeven door Patrick Bakker van de ParnasSys Academie

11.6.2 Individuele opleidingen:

Masteropleidingen: SmdB: 2 leerkrachten

*PEP*¹ *opleiding:* SmdB: 2

Wegwijzer: 1

De Schakel: 1

Individuele cursussen:²

School met de Bijbel: 5 leerkrachten

EH: 6 leerkrachten

De Wegwijzer: 17 leerkrachten

De Schakel: 15 leerkrachten

De Zaaier 1 leerkracht

De Fakkel: 5 leerkrachten

11.6.3 Toelichting bestuur

Door de crisis waarin heel Nederland en de wereld verkeren zijn er in 2020 minder cursussen en trainingen gevolgd. Ondanks dat ziet het bestuur terug op een jaar met veel activiteiten met betrekking tot deskundigheidsbevordering. Heel veel kennis is er weer vergaard en vaardigheden aangeleerd. Ook voor Karakter geldt het adagium: een leven lang leren!

11.7 Mobiliteitsgegevens

In 2020 zijn twee onderwijsassistenten en een directeur door middel van mobiliteit op een andere school binnen de vereniging gaan werken.

12. Het gevoerde beleid inzake van de beheersing van uitkeringen na ontslag

Binnen Karakter is het streven de belangen van teamleden en de ontwikkeling van de scholen optimaal op elkaar af te stemmen. Dit wordt gedaan door middel van het uitvoeren van de gesprekscyclus, als ook door het beleid van de school en de vereniging in nauw overleg met de teamleden vorm te geven en uit te voeren. Indien er zich problemen voordoen wordt er zo snel als mogelijk hulp ingeroepen of advies aangevraagd bij de bedrijfsarts. In de signalering van mogelijke problemen is de rol van de directeur cruciaal.

¹ Ad Pedagogisch Educatief Professional (opleiding voor assistenten om door te groeien naar schaal 7)

² Bijna 100% van de cursussen worden gevolgd bij de regioacademie van het swv Driegang.

In het kader van preventie wordt eens per vier jaar een RI&E afgenomen. In dit onderzoek wordt geïnventariseerd in welke mate teamleden tevreden zijn over de werkomstandigheden en hoe de werkdruk wordt ervaren. Als er sprake is van ontslagen handelt het bestuur in principe conform de voorschriften als vermeld in de reglementen van het Participatiefonds. In 2020 is er voor één personeelslid een vaststellingovereenkomst gesloten. Deze werknemer is duurzaam afgekeurd voor haar functie en ontvangt een uitkering van het UWV.

Bij ontslagen die buiten dit kader vallen, bijvoorbeeld ontslag na een kortlopende tijdelijke benoeming komen de risico's voor rekening van Karakter.

In 2020 zijn de vervangingskosten voor rekening van het bestuur gekomen. Per 1 januari 2019 is het bestuur eigen risicodrager.

13. Huisvestingsbeleid, vermeld o.a. aantal schoolgebouwen, gebruik van een MJOP. plannen voor nieuwbouw of levensduur verlengend onderhoud

Voor het onderhoud van de gebouwen is er in 2020 het MJOP geactualiseerd. Het MJOP kent twee varianten een 'groene' duurzame variant die bestaat uit het omturnen van de gebouwen tot BENG (Bijna Energie Neutraal Gebouw) en een 'rode' variant waarin het regulier onderhoud beschreven wordt. Voor deze laatste variant is het schoolbestuur in ieder geval verantwoordelijk, voor de groene variant dient overleg plaats te vinden met de gemeente Molenlanden. Begin 2021 heeft de gemeente Molenlanden het IHP vastgesteld, waarin beschreven staat de scholen uit Goudriaan en Bleskensgraaf in aanmerking komen voor nieuwbouw. Voor de overige 4 schoolgebouwen geldt dat de periode tot 2024 benut wordt om een keuze te maken tussen renovatie (levensduur verleggend onderhoud) of nieuwbouw. Om die keuze te onderbouwen wordt onderzoek gedaan door ingenieursbureau Lakerveld.

14. Belangrijke stellige bestuurlijke voornemens en inmiddels in het nieuwe jaar genomen besluiten, alsmede de financiële vertaling daarvan.

In samenspraak met de gemeente Molenlanden en de overige schoolbesturen is er een Integraal Huisvestingsplan opgesteld. In dit plan wordt bepaald op welke termijn er nieuwbouw, dan wel renovatie van de panden dient plaats te vinden. Voor wat Karakter betreft is het schoolgebouw van De Fakkel het eerste pand dat voor vervanging in aanmerking komt, daarna de gebouwen van de SmdB Bleskensgraaf en de SmdB de Schakel.

De inzet van het bestuur is om een deel van de voorziening 'huisvesting' beschikbaar te stellen voor nieuwbouw en/of renovatie.

Door de groei van de SBO-voorziening en de basisschool van de School met de Bijbel te Bleskensgraaf is er een aanvraag voor uitbreiding van de huisvesting bij de gemeente Molenlanden in voorbereiding. Deze aanvraag wordt inclusief een eventuele nieuwbouw als vervanging van het oude deel, besproken met de gemeente.

15. Afhandeling van klachten

De scholen beschikken allen over een klachtenregeling die vermeld staat in de schoolgidsen en op de websites. De kern van de klachtenregeling is dat klachten over de dagelijkse gang van zaken in de scholen in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en de schoolleiding worden afgehandeld. Indien gelet op de aard van de klacht het niet mogelijk is, of als afhandeling van de

klacht niet naar tevredenheid is verlopen, kan men een beroep doen op de klachtenregeling. Samengevat zijn de volgende stappen beschreven:

- 1. Naar de interne vertrouwenspersoon;
- 2. Naar de externe vertrouwenspersoon;
- 3. Naar de landelijke klachtencommissie.

De scholen zijn aangesloten bij de landelijke klachtencommissie.

Er zijn in 2020 geen klachten ingediend.

16. Beschrijving van de inrichting van het dialoog met interne en externe actoren (horizontale verantwoording)

Er is sprake van een goed werkend intern controlesysteem. Door middel van een procuratieregeling zijn processen en procedures zodanig ingericht dat alle relevante risico's tijdig worden gesignaleerd. De vereniging is 'in control' en weet de risico's en de gevolgen daarvan te beheersen. Een goed leesbaar en compleet jaarverslag, alsmede verantwoording gedurende het jaar staat hoog in het vaandel. Middels een driemaal per jaar verschijnende brochure 'Karakter in beeld' geeft het bestuur een inkijkje in de lopende ontwikkelingen gedurende het jaar. De verslagen van de medezeggenschapsorganen zijn via de website publiek toegankelijk.

17. Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen (waaronder samenwerkingsverbanden)

Karakter is vanwege de gebiedsindeling middels de postcodes van de scholen aangesloten bij één samenwerkingsverband. Het betreft het samenwerkingsverband Driegang (28-16).

De bestuurder van Karakter maakt deel uit van het bestuur van Driegang in de positie van voorzitter. Driegang is organisatorisch verdeeld in drie kamers. De kamer waarin Karakter participeert is van Protestants Christelijke signatuur. De beide andere kamers hebben ook hun eigen identiteit. In 2018 zijn er afspraken gemaakt om het beleid van de kamers te harmoniseren. De structuur van de kamers blijft statutair ongewijzigd. In 2020 zijn er stappen gezet om de governance van het samenwerkingsverband te moderniseren. In 2021 worden hier besluiten over genomen.

De voorzieningen van SBO en SO zijn denominatief, de SBO-voorziening van Bleskensgraaf heeft een gereformeerde grondslag. Binnen Driegang zijn ook een aantal voorzieningen 'bovenkamers' te weten de Regioacademie en een voorziening voor Hoogbegaafde leerlingen die al thuis zitten of dreigen uit te vallen.

18. Relevante interne en externe ontwikkelingen

18.1 Karakter

Interne ontwikkelingen

- In 2020 is de werkgroep Hoogbegaafdheid van Karakter onder leiding van mw P. van de Aa opgestart. De scholen van Karakter werken samen aan het HB-beleid van de verenging en de eerst resultaten zijn dat er uitwisseling van kennis en materialen plaatsvindt.
- In 2020 zijn de eerst stappen gezet om te komen tot het beleid van het samen opleiden van nieuwe leerkrachten. De heer J. Offermans is de kartrekker voor dit beleid. Er is afgesproken samen te werken met Christelijke Hogeschool De Driestar te Gouda. De Schakel is bijna gecertificeerd, op de School met de Bijbel en de Wegwijzer worden er mensen opgeleid die de opleiding van leerkrachten ter hand gaan nemen.

• In 2020 is er een gezamenlijk ICT contract met ISO afgesloten. Door middel van dit contract is Scholen met de Bijbel het beheer van de ICT op alle scholen gelijk getrokken en op niveau (office 365) gebracht.

Externe ontwikkelingen

- Al eerder is in dit jaarverslag opgemerkt dat het IHP van de gemeente Molenlanden een grote impact zal hebben op de vereniging.
- In het voorjaar heeft het kabinet aangekondigd dat er een Nationaal Onderwijs Programma uitgerold gaan worden. Dit zal consequenties hebben voor de begroting, de inspanning van de directies en de schoolteams, voor de leerlingen en ouders. De schoolteams en de directies van Karakter zijn zeer gemotiveerd om de achterstanden van de kinderen weg te werken en met deze inspanning een kwaliteitsslag te maken op het gebied van de basisvaardigheden.
- In 2020 zijn de eerste stappen gezet om de Federatie Alblasserwaard West te ontmantelen.
- In 2020 heeft Karakter het initiatief genomen om de BGZ op bestuursniveau te organiseren.
- Het bestuur van het samenwerkingsverband Driegang is gestart met de oriëntatie met betrekking tot een nieuw governance model.

18.2 Relevante interne en externe ontwikkelingen Eben-Haëzer

- De krimp van de school blijft een punt van aandacht. Het leerlingenaantal is opnieuw afgenomen: van 92 naar 86 leerlingen. Er zijn weliswaar woningbouwplannen in Ottoland, maar de bouw is in 2020 nog niet gestart.
- De corona-pandemie leidde tot de sluiting van alle basisscholen m.i.v. 16 maart 2020. Het team van de school heeft in één dag tijd het onderwijs op afstand in gang gezet en dat is een prestatie van formaat. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een digitaal aanbod voor de groepen 5 t/m 8, die les kregen via Teams en thuisonderwijs middels dag- en weektaken voor de groepen 1 t/m 4. Daarnaast moest de opvang van kinderen waarvan de ouders een vitaal beroep hebben worden georganiseerd. Op een kleine school hebben naast de onderwijsassistenten ook de leerkrachten hier een rol in. De creativiteit en de flexibiliteit van het schoolteam in deze ongewone periode kan niet genoeg geprezen worden.

18.3 Relevante interne en externe ontwikkelingen De Fakkel

- CBS De Fakkel heeft al enkele jaren een groep 1-2, die door de instroom van groep 0 uitgroeit tot een groep boven de 30 leerlingen. In het huidige schooljaar zal de groep zelfs groeien tot 40 leerlingen. Om de werkdruk in deze groep te verlichten is steeds gekozen voor het inschakelen van een lio-stagiaire en/of één of meerdere onderwijsassistenten, maar door de aanhoudende groei kunnen we volgend jaar kiezen voor een extra groep in de onderbouw. We zijn blij met de gestage groei van het leerlingenaantal.
- Het gebouw van CBS De Fakkel is nog steeds doelmatig, maar wel gedateerd. We merken dat er nu, na een periode van passiviteit, gemeentelijk draagvlak ontstaat om in Goudriaan een nieuw multifunctioneel gebouw neer te zetten, waarin de school zijn eigen plaats kan innemen. Komend jaar zullen de voorbereidingen voor de nieuwbouw in gang gezet worden.
- De corona-pandemie leidde tot de sluiting van alle basisscholen m.i.v. 16 maart 2020. Het team van de school heeft in één dag tijd het onderwijs op afstand in gang gezet en dat is een prestatie van formaat. Uiteindelijk heeft dit geleid tot een digitaal aanbod voor de groepen 5 t/m 8, die les kregen via Teams en thuisonderwijs middels dag- en weektaken voor de groepen 1 t/m 4. Daarnaast moest de opvang van kinderen waarvan de ouders een vitaal beroep hebben worden georganiseerd. Op een kleine school hebben naast de onderwijsassistenten ook de leerkrachten hier een rol in. De creativiteit en de flexibiliteit van het schoolteam in deze ongewone periode kan niet genoeg geprezen worden.

18.4 Relevante interne en externe ontwikkelingen De Schakel

• Omdat het aantal leerlingen aan het begin van het schooljaar 2020-2021 heel hoog was, is er een extra (kleuter)groep geformeerd. De geplande nieuwbouw aan de oostkant van Nieuw-Lekkerland zal ongetwijfeld voor een (in eerste instantie) lichte groei zorgen. We verwachten deze groei op te kunnen vangen binnen ons huidige gebouw en met het huidige personeel.

18.5 Relevante interne en externe ontwikkelingen School met de Bijbel

- We zijn gestart met de onderwijs-behandelgroep (OBG). In deze groep krijgen leerlingen waarbij behandeling voorliggend is, behandeling en onderwijs. Dagelijks wordt deze groep begeleid door een orthopedagoog/psycholoog en een leerkracht. De leerkrachten zijn in dienst van school; de orthopedagogen zijn werkzaam via Eddee Zorgverlening.
- In 2019-2020 is gestart met een combinatiegroep 2/3. Dit is successol verlopen. In het jaar 2020-2021 hebben we dit daarom uitgebreid naar twee groepen 2/3.
- In het sbo is een start gemaakt met het traject 'Jeugdhulp op school'. We werken hiervoor samen met Eddee Zorgverlening.

18.6 Relevante interne en externe ontwikkelingen De Wegwijzer

- Door de schoolsluiting in maart-april-mei en het daarna werken in cohorten door de maatregelen door het corona-virus hebben we veel ervaringen opgedaan in digitalisering van de thuistaken. Uit deze periode is veel geleerd wat betreft noodopvang en het thuisonderwijs, weer toegepast en verbeterd voor de periode van de tweede schoolsluiting in december 2020 t/m 7 februari 2021.
- Er is bijna tot geen vervanging mogelijk bij ziekte en uitval van leerkrachten. Dat is soms dagelijks een spannende kwestie. Het is een grote zorg om werkdruk en -plezier in evenwicht te houden om zoveel als mogelijk uitval te voorkomen. Tot nu toe mag het goed gaan, maar de marges zijn klein.

18.7 Relevante interne en externe ontwikkelingen De Zaaier

 Het leerlingaantal stabiliseert zich rond de 50 leerlingen. De prognoses geven aan dat dit de komende jaren zo zal blijven. Op grond van dit aantal leerlingen is besloten het onderwijsconcept aan te passen. Dit heeft gevolgen voor het personeelsbestand. In het nieuwe onderwijsconcept zal met een leerkracht minder gewerkt worden. Wel is er een uitbreiding voor de onderwijsassistent. Deze krijgt een fulltime benoeming.

19. Toegankelijkheid van de instelling en het toelatingsbeleid.

De scholen van Karakter hebben een open toelatingsbeleid. Van ouders die niet tot de denominatie behoren wordt gevraagd de grondslag en de uitgangspunten van de vereniging te respecteren.

20. Internationalisering en onderzoeksbeleid.

De vereniging heeft geen internationale betrekkingen, wel is het bestuur geïnteresseerd in onderwijskundige ontwikkelingen in het buitenland en volgt die belangstellend. In het recente verleden (2017) heeft een personeelslid een wetenschappelijk onderzoek gedaan naar de werkzaamheid van een door één van de scholen ontwikkelde methode. Deze studie is afgerond aan de universiteit van Maastricht onder begeleiding van prof. Dr. W. Groot.

Jaarlijks zijn er binnen de vereniging wel een aantal medewerkers die een HBO-masterstudie volgen en daarvoor diverse onderzoeken op de scholen uitvoeren. Het bestuur en de directies stimuleren personeelsleden om een dergelijke studie op te pakken.

In 2020 volgden er vier medewerkers een HBO-master pedagogiek/special needs.

21. Strategisch personeelsbeleid

21. 1 Hoe het personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan.

Het strategisch personeelsbeleid (zie strategische beleidsplan 2018-2022) van Karakter beschrijft dat persoonlijke competenties van leerkrachten worden afgestemd op de visie en doelen van de vereniging en de onder haar ressorterende scholen en tevens ook op de opgave waar de vereniging met haar scholen voor staat. Het bestuur en de directeuren hebben hiervoor het beleidsplan opgesteld om de ambities met het onderwijs waar te kunnen maken. Hiernaast is strategisch personeelsbeleid een krachtige manier om leerkrachten goed tot hun recht te laten komen. We richten ons als vereniging op aller talenten en de ontwikkeling hiervan.

21.2 Op de wijze waarop het personeelsbeleid wordt geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd, inclusief de wijze waarop het bestuur de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders heeft ingericht.

Het personeelsbeleid maakt onderdeel uit van het schoolplan, Hierin is het personeelsbeleid op schoolniveau beschreven, als een uitvoering van het strategisch personeelsbeleid van de vereniging. Om de ontwikkeling van de teams en de individuele talenten te kunnen volgen en er op te kunnen sturen heeft het bestuur een monitor ontwikkeld. Deze is in 2020 door de directeuren met hun IB-ers en Bouwcoördinatoren ingevuld en besproken met de leerkrachten. Het bestuur heeft met deze monitor een goed zicht op de genoemde ontwikkeling en een instrument om het personeelsbeleid op dit gebied te evalueren.

22. Passend onderwijs

22.1 De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor u de middelen vanuit de lumpsum heeft uitgegeven

De hierna volgende doelen zijn door de scholen opgenomen in het schoolondersteuningsplan en worden gefinancierd uit de lumpsum:

- Realiseren beleid t.a.v. ondersteuning;
- Opstellen van het Schoolondersteuningsprofiel;
- Het zorgdragen voor een veilige omgeving;
- Het zicht op de ontwikkeling van leerlingen;
- Het realiseren van opbrengst- en handelingsgericht werken;
- Het afstemmen van methoden en aanpakken;
- Het opleiden en onderhouden van handelingsbekwame en competentie medewerkers;
- Het zorgen voor een zorgvuldige overdracht van leerlingen;
- Het organiseren van betrokkenheid ouders en leerlingen;
- Het hebben van een effectief ondersteuningsteam.

22.2 De doelen in het kader van passend onderwijs waarvoor Karakter de middelen vanuit het samenwerkingsverband heeft uitgegeven

- Effectieve ondersteuning door middel van arrangementen;
- Ambitieuze onderwijsarrangementen, ondersteund door Preventieve Ambulante begeleiding;
- Expliciete interne ondersteuningsstructuur, met name de bekostiging van een deel van de IB uren;
- Een effectief ondersteuningsteam, bestaande uit onderwijsassistenten en lerarenondersteuners;
- Het opzetten van een onderwijs-behandelgroep (start 2020).

Hoe Karakter, in samenwerking met stakeholders, tot die doelen is gekomen

- Het samenwerkingsverband heeft in het kader van de verbreding van de dekkendheid van het netwerk een onderzoek laten uitvoeren. De scholen van de vereniging zijn in dit onderzoek betrokken geweest. Karakter heeft de handschoen opgepakt door de mogelijkheid te creëren een onderwijs-behandelgroep te starten.
- De scholen zijn binnen het samenwerkingsverband georganiseerd via directie overleggen en IB-netwerken. Binnen deze overleggen worden voorstellen gedaan die door het samenwerkingsverband veelal overgenomen worden.
- De Ondersteuningsplanraad. (OPR), waarin naast leraren ook ouders vertegenwoordigd zijn, maken ook gebruik van hun advies- en instemminsrecht om voorstellen te doen aan het samenwerkingsverband.
- Met de gemeenten (lees jeugdzorg) is er regelmatig overleg om jeugdzorg en onderwijs op elkaar af te stemmen. Dit overleg vindt plaats in het Regionale Educatieve Agenda (REA). Dit overleg heeft geleid tot de paragraaf 'passende verbinding' in het ondersteuningsplan.
- Jaarlijks is er tussen de (school)besturen en de gemeenten (ambtenaren en wethouders) een informele bijeenkomst georganiseerd ,waarin een jeugdzorgthema in relatie tot het onderwijs wordt besproken. Dit heeft de naam 'Posthuijsoverleg' gekregen. Het Posthuijs te Leerdam is de locatie waarin deze ontmoeting plaatsvindt.

23. Allocatie van middelen binnen het schoolbestuur

23.1 De gehanteerde uitgangspunten voor het verdelen van de middelen over de onder het schoolbestuur ressorterende scholen

- In principe is het leerlingenaantal (teldatum t-1) het belangrijkste uitgangspunt voor de verdeling van de middelen.
- Op basis van projectaanvragen of bijzondere omstandigheden kan een school extra ondersteuning vanuit het bestuur ontvangen. Als voorbeeld: één van de scholen heeft in 2020 naar aanleiding van het inspectiebezoek en een directiewisseling een aantal herstelopdrachten gekregen. Deze school heeft extra middelen gekregen om externe hulp in te roepen (coaching en begeleiding). De Inspectie van het Onderwijs heeft de school daarna met een voldoende beoordeeld.
- 23.2 Hoe de besluitvorming over de allocatie van middelen binnen het schoolbestuur heeft plaatsgevonden. Daarbij aangeven welke middelen aan de scholen verstrekt zijn, welke middelen bovenschools op het niveau van het bestuur worden ingezet (denk aan inkoop, IT, administratie, communicatie of professionalisering) en wat de kosten van het bestuurlijk apparaat zijn.

- Eén van de kritische succesfactoren voor de fusie was een zo laag mogelijke overhead en besparing van kosten door de samenvoeging.
- De keuze voor één AK leverde al direct een besparing op van 50K. Gezamenlijke contracten voor ICT, kopieermachines, BHV, Arbo, verzekeringen, etc. worden in het directieoverleg besproken en opgepakt door het bestuur.
- Het bestuur is transparant in het nemen van besluiten richting alle stakeholders (Directieoverleg, GMR en raad van toezicht).
- Er is in de begroting een aparte kostenplaats 'bestuur'. De kosten die het bestuur begroot, worden doorbelast naar de scholen door middel van een bedrag per leerling.

24. Werkdrukmiddelen

24.1 Welk proces is gevolgd om te komen tot een beslissing over de besteding van de werkdrukmiddelen

- De directeuren hebben een berekening gekregen van de te besteden middelen.
- Met dit bedrag zijn een aantal directeuren een open gesprek aangegaan met het team. In deze gevallen heeft de inzet van de werkdrukmiddelen geleid tot lesvrije dagdelen en zijn de middelen ingezet voor vervanging. Vervolgens zijn deze voorstellen geaccordeerd door de MR-en van de betreffen de scholen.
- Een aantal directeuren hebben er voor gekozen om concrete maatregelen voor te stellen, namelijk de inzet van een ICT-er, vakleerkrachten bewegingsonderwijs en vakleerkrachten muziek. Vervolgens zijn deze voorstellen geaccordeerd door de MR-en van de betreffen de scholen.

24.2 zijn er ook niet-financiële maatregelen genomen om werkdruk te verminderen? En zo ja, welke maatregelen zijn dit?

- Per school is dit verschillend aangepakt. De meeste directeuren hebben gebruik gemaakt van de handreiking van de PO-raad. Er zijn afspraken gemakt over de (groeps-) administratie, de organisatie van de hulpplannen, en de verantwoording.
- In 2021 worden er plannen ontwikkeld om de vitaliteit van de werknemers te bevorderen.

24.3 Waar zijn de werkdrukmiddelen voor ingezet? (Een opgave van bestedingen in gehele euro's middels categorieën: personeel, materieel, Professionalisering en overig, eventueel aangevuld met een toelichting.)

- Hieronder is per school geïnventariseerd hoe de middelen besteed zijn.

Verantwoording werkdrukmiddelen Eben-Haëzer

• De werkdrukmiddelen zijn ingezet om leerkrachten extra schooltijden vrij te roosteren van

Plan	Geraamde	Uitvoering
	kosten	2020
Gymlessen in alle groepen door GIGA Molenlanden		8,000,00
20 Muzieklessen groep 3/4 door Peter Vogel		1.000,00
Extra uren onderwijsassistentie door Annelies (+3u)		3.000,00
Extra uren onderwijsassistentie door Erwin gr.7/8		8.497,87

00,00	Karakter Scholen met de Bijbel
	Alblasserwaard

Totaal	22.497,87
Extra vervanging i.v.m. vrijroosteren collega's	2.000,00

Verantwoording werkdrukmiddelen De Fakkel

• De werkdrukmiddelen zijn ingezet om leerkrachten extra schooltijden vrij te roosteren van

Plan	Geraamde	Uitvoering
	kosten	2020
Gymlessen in alle groepen door GIGA Molenlanden		7.200,00
20 Muzieklessen groep 3/4 door Peter Vogel		1.000,00
Extra uren onderwijsassistentie door Annelies (+3u)		3.000,00
Extra vervanging i.v.m. vrijroosteren collega's		6.000,00
Overschot		807,83
Totaal		18.007,83

Verantwoording werkdrukmiddelen De Schakel

Plan	Geraamde	Uitvoering
	kosten	2020
Het team heeft besloten om de gelden ook in 2020 te	€60.603	€64.822
besteden aan het vrijroosteren van leerkrachten. Per		
groep waren 10 dagen beschikbaar die de duo's zelf		
verdeelden. Een drietal teamleden was beschikbaar		
voor het invullen van de vervanging		
Totaal	€60.603	€64.822

Verantwoording werkdrukmiddelen School met de Bijbel

De werkdrukmiddelen zijn ingezet om leerkrachten extra schooltijden vrij te roosteren van

Plan	Geraamde	Uitvoering
	kosten	2020
ICT-er	20.616	17.304
Event-manager	14.400	12.425
Extra onderwijsassistentie	24.656	31,439
Gymdocent	28.800	33.175
Totaal	88.472	94.340

Verantwoording werkdrukmiddelen De Wegwijzer

In overleg met het team in april 2020 en na afstemming in de MR zijn de middelen besteed aan extra muzieklessen, extra onderwijsassistentie, vervanging voor leerling- en groepsbespreking, extra werkverlichtingsdagen voor alle leerkrachten, wat extra administratieve ondersteuning. Boventalligheid (om meer ruimte te geven aan nieuwe leerkrachten in opleiding en m.n. in groep 3 meer handen in de groep te hebben) werd ook ingezet op werkdrukvermindering in lopende schooltaken als begeleiding nieuwe mensen, lesvoorbereiding enz.

Plan	Geraamde kosten	Uitvoering 2020

i	
48.893 ¹	Karakter Scholen met de Bijbel
5582	Alblasserwaard
1623	
4797	

Extra leerkrachtenformatie	41.000	48.893
Extra onderwijsassistentie	6.500	5582
Extra administratieve inzet	501	1623
Muzieklessen	9.000	4797
Totaal	57.001	60.897
Begroot budget		58.597,90

Verantwoording werkdrukmiddelen De Zaaier

Plan	Geraamde	Uitvoering
	kosten	2020
Meer handen in de klas door inzet van de	€11.865,57	€23.131
onderwijsassistent. Met het beschikbare geld kon de		
onderwijsassistent ongeveer 14 uur per week ingezet		
worden. De onderwijsassistent heeft een benoeming		
van 16 uur per week. De overige uren worden		
bekostigd van de overeetgelden.		
Totaal	€11.865,57	€23.131

25. Onderwijsachterstanden

Voor het cursusjaar 2019-2020 heeft Karakter ca 17K aan onderwijsachterstandsmiddelen ontvangen. Hert bedrag is gebaseerd op de nieuwe weging van OC&W en toegekend aan 04 QG (School met de Bijbel Bleskensgraaf). De middelen zijn ingezet voor taalontwikkeling in de onderbouw. Er is een prent-o-theek opgezet, aan alle ouders die hun kind op kwamen geven is een prentenboek met handleiding voor taal-leesspelletjes uitgereikt, er is extra assistentie ingezet op taalontwikkeling. De geplande voorleesmorgens voor peuters konden door de Corona-crisis niet doorgaan.

Prestatiebox

Sinds 1 augustus 2012 ontvangen scholen een 'extra' bedrag via de Prestatiebox, bedoeld om de prestaties van leerlingen, leraren en schoolleiders te vergroten. Dit geld kan onder meer worden ingezet voor taal en rekenen, wetenschap en techniek, cultuureducatie, talentontwikkeling, opbrengstgericht werken en professionalisering van leraren en schoolleiders. De Prestatiebox is een niet-geoormerkt budget, dit brengt met zich mee dat andere regels gelden omtrent de verantwoording. Jaarlijks leggen we hierover op hoofdlijnen verantwoording af in ons bestuursverslag.

De Prestatiebox blijft, ondanks eerdere berichten als apart bekostigingselement beschikbaar gesteld. Surplus heeft voor het kalenderjaar 2020 € 193 K (1189*16,37) ontvangen. In deze paragraaf wordt toegelicht hoe Karakter de Prestatiebox besteedt om haar beleid te kunnen (blijven) uitvoeren. Deze toelichting dient tevens als verantwoording.

De geformuleerde ambities uit het Strategisch Beleidsplan:

- De bekwaamheid van leraren met betrekking tot opbrengstgericht werken is op orde.
- Alle leraren onderhouden hun bekwaamheden systematisch en worden gestimuleerd zich te registreren.
- Scholen sturen op eigenaarschap.
- Verbetering begeleiding en ondersteuning beginnende leraren.

De middelen zijn voor diverse activiteiten ingezet die hieronder worden toegelicht. De Prestatiebox stelt Karakter in staat om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Bij de inzet van de gelden staat de kwaliteitsverbetering van het onderwijs centraal. De gelden zijn geheel ingezet ten gunste van het van de scholen.

Schoolbeleid

Op school zijn de beschikbare budgetten aangewend voor zowel personele als materiële inzet. Er zijn veel kleinere projecten geweest in het kader van opbrengstgericht werken, cultuur en professionaliseren. Veel projecten/diensten zijn afgenomen van de Onderwijs Begeleidingsdienst Centraal Nederland en Driestar Educatief. Naast de projecten is ook geld ingezet voor interne uren, zoals voor coördinatoren voor rekenen en lezen.

In het kader van cultuureducatie zijn diverse projecten gestart, musea bezocht en voorstellingen gehouden.

In het kader van opbrengstgericht werken is voor de bevordering van taal, lezen en rekenen geïnvesteerd in materiaal en personeel. De meeste diensten zijn afgenomen van de Centraal Nederland en Driestar Educatief. Hierbij is geïnvesteerd in scholing, leerlingvolgsystemen, toetsanalyses (Leeruniek) en studiedagen.

Het budget voor professionalisering is besteed aan de ontwikkeling en begeleiding van leerkrachten en schoolleiders. Voorbeelden van projecten waarmee is gestart zijn Snappet, transactionele analyse, inrichting groep 2/3, Close Reading, methodiek Stichting Leerkracht, werken in units en meervoudige intelligentie. Daarnaast hebben we ingezet op de registratie van onze schoolleiders in het schoolleidersregister.

Hiermee zijn de beschikbare middelen overeenkomstig het doel besteed.

AVG

Binnen de vereniging is er een IBP-beleid volgens de wet- en regelgeving vastgesteld. Er is externe functionaris voor gegevensbescherming voor de vereniging aangesteld. Mevrouw De Bondt is telefonisch bereikbaar op nummer 0184-499 025 of via onderstaand e-mailadres; a.debondt@gocconsultants.nl. Mevrouw De Bondt zou in het voorjaar van 2020 een audit uitvoeren. Helaas is het vanwege de pandemie niet mogelijk geweest om de audit uit te voeren. De audit is verplaatst naar 2021. Op alle scholen is een privacyreglement opgesteld, is voor elke leerling toestemming gevraagd voor het gebruik van beeldmateriaal, is er een protocol voor datalekken en een draaiboek voor de bewustwording van leerkrachten in verband met privacy.

26. Toekomstparagraaf

26.1 Onderwijskundige ontwikkelingen

Karakter zet in op de onderwijskundige samenwerking tussen de scholen op het gebied van Hoogbegaafdheid, Samen Opleiden en Rekenen/Wiskunde. Hiervoor zijn expertgroepen ingericht die werken aan leerlijnen en aanbod voor de kinderen van de zes scholen. Voor wat betreft Samen Opleiden is één van de directeuren gefaciliteerd om dit project op te zetten in samenwerking met de Christelijke Hogeschool De Driestar.

26.2 Personeelsbeleid

Een primaire taak van het bestuur is om er voor te zorgen dat er voor iedere groep een bevoegde leraar staat. Karakter heeft gelukkig nog geen lerarentekort, op het aantal vervangers na. Karakter wil ook voor de toekomst garanderen dat er voldoende leraren verbonden zijn aan de scholen en wil dit doel bereiken door:

- Leraren vasthouden door goed werkgeverschap.
- Zelf mensen opleiden binnen de vereniging.
- De vervangingspool prioriteit geven en aantrekkelijk maken voor leraren.
- Het onderwijs aantrekkelijk houden, door te werken aan uitdagend geïnspireerd onderwijs, onderwijsconcepten beproeven en realiseren.

26.3 Kwaliteitsbeleid

Karakter streeft naar goed, adaptief en uitdagend onderwijs. Hiervoor zijn in het SPB doelen opgesteld die cyclisch geëvalueerd worden. Hiervoor heeft Karakter in 2019 het document 'kwaliteitsbeleid' opgesteld. Dit beleid wordt de komende jaren geïmplementeerd en uitgevoerd volgens planning.

26. 4 Verduurzaming

Het bestuur streeft in overleg met de gemeente naar verduurzaming van de gebouwen. Het doel is de scholen in 2030 energieneutraal te hebben. In het IHP wordt in overleg met de gemeente dit doel verder uitgewerkt. Karakter zal hier ook voor een deel de financiële verantwoordelijkheid dragen. Immers betekent verduurzaming ook een verlaging van de exploitatielasten. Om dit beleid te realiseren is er in 2020 een extra bedrag van 400 K gedoteerd aan de voorziening huisvesting.

26.5 Covid 19

Medio februari 2020 is Covid/19 in heel Europa (waaronder ook Nederland) doorgedrongen. Om het virus zo goed mogelijk te bestrijden heeft het Kabinet maatregelen getroffen, waaronder het verbieden van bijeenkomsten van (grote) groepen mensen, diverse reisverboden en de sluiting van eet- en drinkgelegenheden en sport- en fitnessclubs, scholen en kinderdagverblijven tot medio mei 2020. Vanaf 11 mei zijn de scholen voor de helft open gegaan en vier weken later weer geheel. Na de zomervakantie was het redelijk rustig, de scholen hanteerden hygiëne maatregelen, schoolroutes en werden de ouders zoveel mogelijk buiten de school gehouden.

In november liepen de besmettingscijfers weer enorm op en werd het besluit genomen om vlak voor de kerstvakantie de scholen weer te sluiten. Op 8 februari 2021 mochten de kinderen onder strenge voorwaarden weer naar school.

Covid/19 heeft de volgende consequenties gehad voor Karakter:

- a. Hoger ziekteverzuim en langdurige herstelperiodes voor personeelsleden die getroffen zijn door Covid/19
- b. Hoger mantelzorgverzuim, een aantal werknemers heeft de zorg voor een kwetsbaar familielid, waar zorg voor gedragen wordt.
- c. Stijging ICT kosten. Doordat er veel laptops thuis en op school gebruikt worden is er relatief gezien meer schade opgetreden aan de apparatuur, die daardoor vervangen diende te worden.

Naast de bovenstaande organisatorische gevolgen heeft dit direct dan wel indirect ook financiële gevolgen c.q. onzekerheden voor Karakter. Voor het boekjaar 2020 zijn er gevolgen van toepassing.

- a. Aanvraag en toekenning Corona subsidie.
- b. Beschikbar stellen van een laptop voor alle werknemers van Karakter
- c. Inzet extra personeel om achterstanden weg te werken

Vanaf het boekjaar 2020 kunnen de volgende financiële gevolgen van toepassing zijn voor Karakter, voor zover wij kunnen overzien op het moment van het opmaken van de jaarrekening:

- a. ontwikkeling baten, extra subsidie ad 140K
- b. ontwikkeling lasten, laptops personeel en extra inzet OA.
- c. ontwikkeling liquiditeit, uitstel investeringen, daardoor toename liquiditeit

De uitbraak van het COVID-19 virus heeft enige invloed gehad op de cijfers over het boekjaar 2020. Het bestuur heeft passende maatregelen genomen c.q. zorgt ervoor dat passende maatregelen worden genomen om de continuïteit van de bedrijfsactiviteiten te waarborgen. Het bestuur acht een duurzame voortzetting van de bedrijfsactiviteiten derhalve niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit van Karakter.

FINANCIEEL BELEID

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2020 in vergelijking met 31 december 2019. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2020	31-12-2019	Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Immateriële vaste activa	-	_	Eigen vermogen	3.676.874	3.751.667
Materiële vaste activa	1.920.569	2.076.836	Voorzieningen	1.731.020	1.129.879
Financiële vaste activa	-	-	Langlopende schulden	-	-
Voorraden	-	-	Kortlopende schulden	733.173	685.324
Vorderingen	415.822	378.615	·		
Kortlopende effecten	-	-			
Liquide middelen	3.804.676	3.111.419			
Totaal activa	6.141.067	5.566.870	Totaal passiva	6.141.067	5.566.870

- Toelichting op de activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa

In 2020 is er in totaal circa € 10.000 in meubilair, circa € 67.000 in ICT en circa € 21.000 in leermiddelen geinvesteerd. Bij De Zaaier is er € 35.000 geinvesteerd in de vernieuwing van het schoolplein. De totale afschrijvingskosten zijn € 290.589. De investeringen zijn lager dan de afschrijvingen waardoor de waarde van de totale materiële vaste activa daalt.

Vorderingen

De vorderingen zijn gestegen door een hogere vordering op OCenW en de gemeente. De vordering op de gemeente bestaat uit huisvestingskosten voor de School met de Bijbel. De gemeente heeft hiervoor een bedrag beschikbaar gesteld, maar gaat eerst in overleg voor nieuwbouw.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2020 toegenomen. Het verloop van de liquide middelen en de posten die daar invloed op uitgeoefend hebben zijn zichtbaar gemaakt in het kasstroomoverzicht.

- Toelichting op de passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen

Het negatieve exploitatieresultaat is in mindering gebracht op de algemene reserve. De totale personeelskosten voor de eenmalige uitkeringen is ten laste gelegd van de bestemmingsreserve bestuursakkoord PO 2009. Naast de algemene reserve bestaat het eigen vermogen uit bestemmingsreserve publiek en privaat en private bestemmingsfondsen.

Voorzieningen

De voorzieningen bestaan uit een personele voorziening, voor duurzame inzetbaarheid van de medewerkers en jubilea, en een voorziening voor groot onderhoud. De dotatie voor de voorziening groot onderhoud is in 2020 eenmalig met 500.000 verhoogd. De gemeente verwacht voor de investering voor een energieneutraal schoolgebouw ook een eigen bijdrage van de vereniging aangezien de investeringen ook van invloed zijn op de exploitatiekosten.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn licht gestegen in 2020 ten opzichte van 2019. De grootste post onder de kortlopende schulden betreft de schulden in relatie tot de salarisbetalingen. De stijging van de kortlopende schulden wordt mede veroorzaakt door de stijging van de ontvangen subsidies van het OCenW. Dit betreft onder andere de subsidieregeling zij-instromer en de subsidieregeling inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijs 2020-2021.

Analyse resultaat

De begroting van 2020 liet een negatief resultaat zien van € 27.002. Uiteindelijk resulteert een negatief resultaat in boekjaar 2020 van € 74.792: een verschil van € 47.790 met de begroting. Het positief resultaat over het boekjaar 2019 bedroeg € 294.136.

Analyse realisatie 2020 versus realisatie 2019 en realisatie 2020 versus begroting 2020

Onderstaand is de staat van baten en lasten voor het kalenderjaar 2020 opgenomen. De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2020 en de gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2019.

	Realisatie 2020	Begroting 2020	Verschil	Realisatie 2019	Verschil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	8.303.618	7.438.912	864.706	7.451.106	852.512
Overige overheidsbijdragen	35.615	40.630	-5.015	44.509	-8.894
Overige baten	139.258	123.239	16.019	258.115	-118.857
Totaal baten	8.478.491	7.602.781	875.710	7.753.730	724.761
Lasten					
Personele lasten	6.449.286	6.254.199	195.087	6.028.741	420.545
Afschrijvingen	290.589	269.944	20.645	262.876	27.713
Huisvestingslasten	1.019.260	498.260	521.000	503.977	515.283
Overige lasten	794.148	607.380	186.768	664.018	130.130
Totaal lasten	8.553.283	7.629.783	923.500	7.459.612	1.093.671
Saldo baten en lasten	-74.792	-27.002	-47.790	294.118	-368.910
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	-	-	-	18	-18
Totaal financiële baten en lasten	-	-	-	18	-18
Totaal resultaat	-74.792	-27.002	-47.790	294.136	-368.928

- Toelichting op de staat van baten en lasten:

Het resultaat is ten opzichte van 2019 gedaald met € 368.928. De belangrijkste oorzaken van deze daling zijn:

Rijksbijdragen OCenW

De rijksbijdrage zijn toegenomen door bijstelling van de tarieven vanwege het onderhandelingsakkoord. De baten van het Samenwerkingsverband zijn ook gestegen. Er is begin van het jaar nog een bedrag ontvangen die betrekking had op 2019. Er worden ook extra middelen beschikbaar gesteld voor SBOzwaar die worden ingezet voor de onderwijsbehandelgroep op de School met de Bijbel.

Overige overheidsbijdragen

De gemeente Molenlanden heeft de onderwijsgelden aangepast ten opzichte van 2019.

Overige baten

De overige baten bestaan onder andere uit detachering personeel en opbrengst huur en medegebruik. De baten worden in bepaalde mate constant geacht. Er worden leerkachten gedetacheerd aan een ander schoolbestuur en twee veldopleiders aan een HBO-instelling.

Personele lasten

In 2020 zijn de personeelskosten gestegen door de afspraken in het onderhandelingsakkoord. In februari zijn er twee eenmalige uitkeringen verstrekt aan alle personeelsleden conform het onderhandelingsakkoord.

<u>Afschrijvingen</u>

De afschrijvingen zijn gestegen door de grote investeringen in de ICT die in het najaar 2019 hebben plaatsgevonden.

<u>Huisvestingslasten</u>

De huisvestingslasten zijn gestegen door de eenmalige dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 500.000.

Overige lasten

De overige lasten zijn ten opzichte van 2019 gestegen. De administratiekosten, de kosten voor leermiddelen en verbruiksmaterialen zijn gestegen. De kosten voor de ICT zijn ook gestegen doordat alle medewerkers een laptop ter beschikking gesteld hebben gekregen voor de begeleiding van de leerlingen tijdens het thuisonderwijs.

Financiële baten

Vanwege de daling in het rentepercentage zijn er geen financiële baten.

Totaal resultaat

Het gerealiseerde resultaat 2020 wijkt af van het begrote resultaat over 2020. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking zijn:

Een belangrijke oorzaak zijn de verhoogde baten van het OCenW, maar met name de verhoging van de baten van het Samenwerkingsverband. De extra bijdrage voor het SBO zwaar en een bijdrage die betrekking had op 2019. Daarnaast wijken de dotatie aan de voorziening van groot onderhoud en de ICT-kosten af van de begroting. De dotatie zorgt ervoor dat er genoeg in de voorziening aanwezig is voor de eigen bijdrage aan verduurzaming bij de nieuwbouw of renovatie van de gebouwen door de gemeente. De ICT-kosten zijn de ter beschikking gestelde laptops aan de personeelsleden voor de begeleiding van de leerlingen tijdens het thuisonderwijs.

Investeringen en financieringsbeleid

De vereniging heeft als uitgangspunt dat de investeringen waarvoor geen bijdragen van derden worden ontvangen, zoveel mogelijk met eigen middelen worden gefinancierd. Gezien de liquide positie van de vereniging is er ook geen reden voor het aantrekken van vreemd vermogen. De investeringen van 2020 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

In de meerjarenbalans is een prognose voor de ontwikkeling van de liquide middelen opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met de voor de komende jaren geplande investeringen. Hieruit blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang blijft om alle verplichtingen te voldoen en de investeringen te kunnen betalen.

Treasuryverslag

De vereniging heeft een treasurystatuut vastgesteld. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen overeenkomstig hun bestemming worden besteed.

De vereniging heeft een zeer terughoudend financieel beleid gevoerd, conform de Regeling Beleggen lenen en derivaten OCW 2016. Er is gebruik gemaakt van spaarrekeningen/maand- en kwartaaldeposito. De tegoeden op deze rekening zijn direct opeisbaar. Er is geen sprake van derivaten en/of beleggingen.

De vereniging heeft een treasurystatuut vastgesteld. Dit statuut voldoet aan de aan de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' (gewijzigd d.d. 19 december 2018). In 2020 is conform het statuut gehandeld. De bankrekeningen van de vereniging zijn ondergebracht bij de Rabobank. Deze bank voldoet aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling.

KENGETALLEN

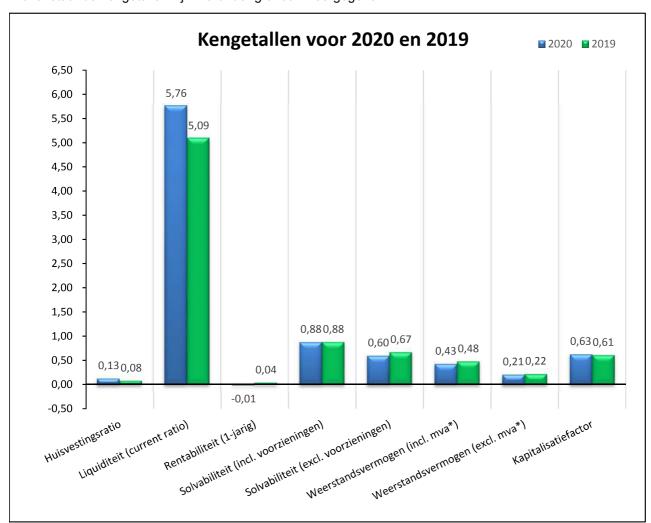
In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie.

Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

			Signaleringswaarde
Kengetal	2020	2019	onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0,13	0,08	groter dan 0,10
Liquiditeit (current ratio)	5,76	5,09	kleiner dan 0,75
Rentabiliteit (1-jarig)	-0,01	0,04	lager dan -0,10
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,88	0,88	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. voorzieningen)	0,60	0,67	geen
Weerstandsvermogen (incl. mva*)	0,43	0,48	kleiner dan 0,05
Weerstandsvermogen (excl. mva*)	0,21	0,22	geen
Kapitalisatiefactor	0,63	0,61	geen

^{*} mva: materiële vaste activa

Bovenstaande kengetallen zijn hieronder grafisch weergegeven.

Hierna vindt u de omschrijving en definitie per kengetal inclusief berekening.

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding weer tussen de huisvestingslasten en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

- **Definitie:** Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Omschrijving	31-12-2020		31-12-2020		31-12	-2019
	€	€	€	€		
- Huisvestingslasten - Afschrijvingen gebouwen en terreinen	1.019.260 68.520		503.977 68.685			
Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen		1.087.780		572.662		
- Totale lasten - Financiële lasten	8.553.283 -		7.459.612 -			
Som totale lasten en financiële lasten	:	8.553.283		7.459.612		
Kengetal:	0,	13	0,0	08		

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van groter dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2020 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2019 is de huisvestingsratio gestegen.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- **Definitie:** De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, kortlopende effecten, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Omschrijving	31-12-	31-12-2020		31-12-2020 31-12-201		-2019
		€	€	€		
- Liquide middelen - Kortlopende effecten - Vorderingen	3.804.676 - 415.822		3.111.419 - 378.615			
- Voorraden	-		-			
Vlottende activa		4.220.498		3.490.034		
Kortlopende schulden	=	733.173	=	685.324		
Kengetal:	5,7	76	5,0)9		

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 5,76 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit de posten benoemd in de toelichting op de balans onder 2.4 Kortopende schulden.

De vereniging heeft op 31 december 2020 de beschikking over € 3.804.676 aan liquide middelen en daarnaast € 415.822 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 733.173.

De liquiditeit is voor 2020 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2019 is de liquiditeitspositie gestegen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft de verhouding aan tussen het resultaat en de totale baten.

- Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12	31-12-2020		31-12-2020 31-12-2019		-2019
	€	€	€	€		
Resultaat		-74.792	:	294.136		
- Totaal baten - Financiële baten	8.478.491 -		7.753.730 18			
Som totaal baten inclusief financiële baten		8.478.491		7.753.748		
Kengetal 1-jarig:	-0,	01	0,0	04		

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat.

De vereniging heeft met de totale baten, te weten € 8.478.491, een resultaat behaald van -€ 74.792. Dit houdt in dat er naast de inzet van elke euro die ontvangen en besteed wordt er € 0,01 wordt ingeteerd op de reserves.

De rentabiliteit is voor 2020 hoger dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2019 is de rentabiliteitspositie gedaald.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

- Definitie inclusief voorzieningen: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Omschrijving	31-12	-2020	31-12	-2019
	€	€	€	€
- Eigen vermogen - Voorzieningen	3.676.874 1.731.020		3.751.667 1.129.879	
Som eigen vermogen en voorzieningen		5.407.894		4.881.546
Totaal vermogen		6.141.067		5.566.870
Kengetal:	0,8	88	0,	88

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,30.

Deze definitie van de solvabiliteit geeft aan dat 88% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 12% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteit is voor 2020 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2019 is de solvabiliteitspositie gelijk gebleven.

- Definitie exclusief voorzieningen: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
		€
Eigen vermogen	3.676.874	3.751.667
Totaal vermogen	6.141.067	5.566.870
Kengetal:	0,60	0,67

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van solvabiliteit.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

- Definitie inclusief materiële vaste activa: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten)

Omschrijving	31-12	31-12-2020		-2019
		€	€	€
Eigen vermogen	=	3.676.874		3.751.667
- Totaal baten - Financiële baten	8.478.491 -		7.753.730 18	
Som totaal baten inclusief financiële baten		8.478.491		7.753.748
Kengetal:	0,4	43	0,	48

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde kleiner dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2020 groter dan de signaleringswaarde onderwijsinspectie. In vergelijking met 2019 is het weerstandsvermogen gedaald.

- **Definitie exclusief materiële vaste activa:** Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12-2020		31-12-2020 31-12-2019		-2019
	€	€	€	€	
- Eigen vermogen - Materiële vaste activa	3.676.874 1.920.569		3.751.667 2.076.836		
Verschil eigen vermogen en materiële vaste activa		1.756.305		1.674.831	
- Totaal baten - Financiële baten	8.478.491 -		7.753.730 18		
Som totaal baten inclusief financiële baten		8.478.491		7.753.748	
Kengetal:	0,	21	0,2	22	

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor deze berekening van het weerstandsvermogen.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

- **Definitie:** De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Omschrijving	31-12	31-12-2020		31-12-2020 31-12		-2019
	€	€	€	€		
- Balans totaal - Materiële vaste activa gebouwen en terreinen	6.141.067 789.982		5.566.870 858.502			
Verschil balans totaal en materiële vaste activa gebouwen en terreinen		5.351.085		4.708.368		
- Totaal baten - Financiële baten	8.478.491 -		7.753.730 18			
Som totaal baten inclusief financiële baten		8.478.491		7.753.748		
Kengetal:	0,	63	0,0	61		

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor.

Ratio Normatief publiek eigen vermogen

Het verhoudingsgetal tussen publiek en normatief publiek eigen vermogen. Een getal boven de 1 duidt op mogelijk Het normatief eigen vermogen is het vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op

- Definitie: Het publiek eigen vermogen gedeeld door het normatief eigen vermogen (de som van de helft van de

Omschrijving	31-12-2020		31-12-	2019
	€	€	€	€
Aanschafwaarde gebouwen	1.401.306		1.401.306	
- 0,5 x Aanschafwaarde gebouwen x			.,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	
bouwkostenindex 2018: 1,27	889	9.829		889.829
- Boekwaarde resterende materiële vaste activa	1.130	0.587		1.218.135
Totaal baten				
	8.478.491		7.753.730	
Financiële baten	-		18	
- Baten x omvangafhankelijke rekenfactor				
	530	0.151		509.822
- Vast risicobuffer (€ 300.000) bij een				
totaal baten kleiner dan € 3 mln.		-		-
Normatiat publick aigan yarmagan			_	
Normatief publiek eigen vermogen	2.550	0.567	=	2.617.786
Publiek eigen vermogen	2.983	3.980	=	3.058.773
Kengetal:	1,17		1,1	7

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde groter dan 1 (het publiek eigen vermogen is groter dan het normatief eigen vermogen).

De inspectie gaat de signaleringswaarde gebruiken in het toezicht op de doelmatigheid. Als een bestuur een goede onderbouwing voor de hogere publieke reserve(s) heeft, kijkt de inspectie of en hoe het geld uiteindelijk wordt besteed.

Het bestuur van Karakter heeft een berekening gemaakt voor het kengetal bovenmatig vermogen. Voor het bedrag van 385 K zal een meerjarig plan in samenwerking met de directeuren ontwikkeld worden om het vermogen op het toegestane niveau te krijgen. De focus van dit plan zal liggen op het versterken van de onderwijskwaliteit.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de vereniging. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de vereniging.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting.

Kengetallen

_	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Aantal leerlingen per 1 oktober	1.193	1.151	1.121	1.126
Personele bezetting in fte per 31 december				
Bestuur / Management	5,00	5,00	5,00	5,00
Personeel primair proces	62,45	63,64	62,94	62,50
Ondersteunend personeel	24,65	23,40	23,27	23,27
Totale personele bezetting	92,10	92,04	91,21	90,77

Overige kengetallen

	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Aantal leerlingen / Totaal personeel	12,95	12,51	12,29	12,40
Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel	19,10	18,09	17,81	18,02

- Toelichting op de kengetallen

Het ongewogen leerlingenaantal is de belangrijkste grondslag voor de bekostiging. Ontwikkelingen hierin hebben een directe invloed op het resultaat, zij het met een jaar vertraging als gevolg van de t-1 systematiek. De komende jaren wordt er een daling ingezet. De inzet van leerkrachten neemt daardoor af.

Balans

Activa	Realisatie 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022	Prognose 31-12-2023
Materiële vaste activa	1.920.569	2.074.000	2.164.000	2.068.000
Totaal vaste activa	1.920.569	2.074.000	2.164.000	2.068.000
Vorderingen	415.822	375.000	375.000	375.000
Liquide middelen	3.804.676	3.871.835	3.343.428	2.941.032
Totaal vlottende activa	4.220.498	4.246.835	3.718.428	3.316.032
Totaal activa	6.141.067	6.320.835	5.882.428	5.384.032

Passiva	Realisatie 31-12-2020	Prognose 31-12-2021	Prognose 31-12-2022	Prognose 31-12-2023
Algemene reserve Bestemmingsreserves	2.158.664	2.054.932	1.916.525	1.718.129
(publiek)	776.921	776.921	776.921	776.921
Bestemmingsreserves (privaat)	692.894	1.241.289	1.241.289	1.241.289
Bestemmingsfondsen (privaat)	48.395	-	-	-
Eigen vermogen	3.676.874	4.073.142	3.934.735	3.736.339
Voorzieningen	1.731.020	1.514.520	1.214.520	914.520
Kortlopende schulden	733.173	733.173	733.173	733.173
Totaal passiva	6.141.067	6.320.835	5.882.428	5.384.032

- Toelichting op de balans

Begin 2021 heeft de gemeente Molenlanden het Intern Huisvestingsplan vastgesteld, waarin beschreven staat dat de scholen uit Goudriaan en Bleskensgraaf in aanmerking komen voor nieuwbouw. Voor de overige vier gebouwen geldt dat de periode tot 2024 benut wordt om een keuze te maken tussen renovatie of nieuwbouw. Een deel van de voorziening zal worden beschikbaar gesteld voor de kosten voor renovatie en nieuwbouw waar het gaat om een eigen bijdragen voor de verduurzaming van de gebouwen. Hierdoor neemt de voorziening af. De vorderingen dalen ook aangezien de vordering op de gemeente voor de uitbreiding van de School met de Bijbel wordt voldaan bij de nieuwbouw. De matriële vaste activa zal toenemen door de vernieuwing van de inventaris naar mate duidelijk is of de gemeente kiest voor nieuwbouw of renovatie. Door de verkoop van het woonhuis van de vereniging zullen de private middelen stijgen. De kortlopende schulden blijven gehandhaafd op het niveau van 31 december 2020, De behaalde resultaten worden onttrokken aan de algemene reserve. De liquide middelen worden beinvloed door bovengenomede uitgangspunten.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023
Aantal leerlingen	1.193	1.151	1.121	1.126
Baten				
Rijksbijdragen OCenW	8.303.618	7.964.732	7.753.018	7.515.555
NPO gelden		166.000	332.000	332.000
Overige overheidsbijdragen	35.615	28.150	30.000	30.000
Overige baten	139.258	96.840	100.000	100.000
Totaal baten	8.478.491	8.089.722	7.883.018	7.645.555
Lasten				
Personeelslasten	6.449.286	6.654.166	6.558.469	6.429.304
NPO gelden		166.000	332.000	332.000
Afschrijvingen	290.589	289.544	292.956	284.647
Huisvestingslasten	1.019.260	519.244	500.000	500.000
Overige lasten	794.148	730.500	670.000	630.000
Totaal lasten	8.553.283	8.193.454	8.021.425	7.843.951
Saldo baten en lasten	-74.792	-103.732	-138.407	-198.396
Financiële baten	-	-	-	-
Totaal financiële baten en lasten	-	-	-	-
Totaal resultaat	-74.792	-103.732	-138.407	-198.396

- Toelichting op de staat van baten en lasten

De rijksbijdrage OCenW is berekend op basis van de geprognotiseerde leerlingenaantal tegen het tarief van najaar 2020. Vanwege de daling van het leerlingenaantal vermindert de rijksbijdrage OCenW. De vereniging ontvangt financiering voor het vormgeven van haar zorgbeleid. Hiertoe ontvangt zij vaste inkomsten vanuit het samenwerkingsverband en extra middelen vanwege arrangementen. Er wordt tot en met 2021 vanuit gegaan dat er een jaarlijkse tegemoetkoming van de gemeente wordt ontvangen. De overige baten bestaan onder meer uit ouderbijdragen, detachering personeel, overblijfgelden, opbrengst huur en medegebruik. Deze baten worden in bepaalde mate constant geacht. Er worden leerkrachten detacheerd vanuit de vereniging. Een vakleerkracht gym aan een ander schoolbestuur en twee veldopleiders aan een HBO-instelling. Aan de hand van de begrote personeelsbezetting zijn de loonkosten berekend. Hierbij is rekening gehouden met de jaarlijkse periodieke verhoging voor het personeel dat zich nog niet in de maximale trede van het de betreffende schaal bevindt. Voor het bepalen van de opslag werkgeverslasten (inclusief vakantie- en eindejaarsuitkering) is gebruik gemaakt van de gerealiseerde percentages over het derde kwartaal van boekjaar 2020. Hierbij is rekening gehouden met actuele informatie. Incidentele factoren zijn eruit gefilterd.

De overige personele lasten en materiële kosten zijn geactualiseerd en beoordeeld op noodzakelijkheid. De budgetten zijn realistisch ingeschat en sluiten aan op de beschikbare informatie. Jaarlijks wordt er door de grotere scholen binnen de vereniging € 50.000 gedoteerd aan de onderhoudsvoorziening. Voor de kleinere scholen binnen de vereniging zal dit gemiddel € 15.000 per jaar zijn. Dit lijkt voldoende om de onderhoudskosten van het onderhoudsplan te kunnen dragen.

Overige rapportages

- Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controles

Het belangrijkste element van het interne risicobeheersings- en controlesysteem is de planning & control cyclus. Deze bestaat uit de meerjarenbegroting en het meerjaren formatieplan gebaseerd op de strategische plannen. Op basis van deze documenten kan worden vastgesteld of het beleid van de komende jaren leidt tot een gezonde financiële situatie. Vervolgens worden budgetten uitgegeven aan de directie. Bewaking van deze budgetten geschiedt middels de periodieke tussentijdse rapportage. Middels deze rapportage kan worden bewaakt of de budgetten worden gevolgd en of er eventuele onvoorziene mee- of tegenvallers zijn. Op basis van deze signalen kan er worden bijgestuurd door het management. Aan het eind van het jaar wordt een jaarverslag opgesteld bestaande uit het inhoudelijke bestuursverslag en de financiële jaarrekening.

- Risicomanagement en de beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Het belangrijkste risico betreft de krimp in het leerlingenaantal. In de meerjarenbegroting is uitgegaan van een lichte daling in het leerlingenaantal. Mocht de daling groter zijn dan voorzien, zullen er maatregelen genomen moeten worden om kosten te besparen. Een deel van de kosten is echter constant en kan niet zonder meer worden aangepast. De scholen die deel uit maken van onze vereniging proberen een zo aantrekkelijk mogelijke school te zijn met een duidelijke Christelijke identiteit. Een ander belangrijk risico is het handhaven van de formatie in de kwantiteit, maar zeker ook in kwaliteit. Het lerarentekort zorgt ervoor dat het opvullen van formatieruimte met de juiste medewerker een uitdaging is die onze vereniging zeker aangaat. Door het onderhouden van warme contacten met opleidingsinstituten en het openstellen van stageplaatsen, proberen we een band op te bouwen met aspirant collega's. Door het grote aantal parttimers bestaat het risico op versnippering van banen. De organisatie van het onderwijsproces kan hierdoor bemoeilijkt worden. Bij een medewerker met een kleine aanstelling zal het privé c.q. gezinsleven een grotere rol spelen. Voor het bepalen van de risico's op andere gebieden dan hierboven beschreven heeft het bestuur en Raad van Toezicht een risicoanalyse opgesteld. De risico's zijn gekwantificeerd en in totaal worden ingeschat op € 1.168.000,-. Het toereikende eigen vermogen wordt als weerstansvermogen aangehouden.

Risico analyse

	90			
Risico	Gevolg	Beheersmaatregelen	Toelichting	Kans
Dalend aantal leerlingen,	Lasten boventallig	Mobiliteit stimuleren,	Terugloop met 5	50%
i.c.m.	personeel	contacten leggen en	groepen	
werkgelegenheidsbeleid:	Lasten leegstand	onderhouden met		
 Demografische krimp 	lokalen	schoolbesturen.	Kosten per lokaal	
 Passend onderwijs 		Alternatieven zoeken	per jaar	
 concurrentiepositie 		in de vorm van		50%
		verhuur aan derden		
Lerarentekort, krappe	Inhuur via	Inzetten boventallig	De loonkosten via	75%
arbeidsmarkt	uitzendconstructies.	personeel.	een	
	Vasthouden	Aantrekken LIO	uitzendconsctructie	
	boventallig personeel	stagiaires. Faciliteren	liggen 30% hoger.	
		zijinstromers.		
Tekortschieten	Onverwachte kosten	Actief voeren van		25 %
personeelsbeleid		personeelsbeleid,		
(ziekteverzuim,		werkdrukmiddelen		
arbeidsconflicten,		effectief inzetten.		
transitievergoeding,		Proactief inzetten van		
boete PF)		gerichte steun door		
		middel van coaching		
		en begeleiding		

Niet goed functioneren governanse	Extra juridische kosten. Inhuur externen	Training RvT, CvB, GMR en directeuren	Het niet functioneren van de governanse kan de vereniging 100.00 per jaar kosten.	10%
Groot onderhoud gebouwen, onzekerheid of de gemeente Molenlanden gaat investeren in renovatie of vernieuwbouw	Om goede, gezonde e duurzame gebouwen te exploiteren is veel geld nodig. MJOP schat in op 2.0 milo over 20 jaar	Onderhandelen met de gemeente, inhuur expertise.	Per jaar wordt er voor groot onderhoud gedoteerd.	50%
Eigen bijdrage nieuwbouw	De scholen van Karakter zijn op leeftijd. (gemiddeld 38 jaar) Er zal de komende drie jaren nieuwbouw gepleegd worden. Het bestuur zal gevraagd worden voor de extra faciliteiten geld in te brengen.	Onderhandelen met de gemeente, inhuur expertise		50%
Onzekere bekostiging SWV Driegang en Rijk	Per jaar wordt de begroting van het SWV gemaakt. De politieke besluitvorming over de toekomst van de SWV- en geeft aanleiding tot onzekerheid.	Volgen politieke besluitvorming. Lobbywerk verrichten bij de politiek en het SWV.		20%
AVG; datalekken	Boete	Elk datalek z.s.m. melden: openheid	Per jaar 4% van de omzet.	10%
Dalende rente, wellicht negatieve rente	Lagere financiële baten en wellicht bij betalen.	Regelmatig overleg met bank		50%

De Coronacrisis zorgt niet voor financiële discontinuiteit.

Ondertekening namens het bestuur
Datum:
Plaats:
Naam:
Functie:
Ondertekening:

Jaarverslag Raad van Toezicht Karakter 2020

Samenstelling

De Raad van Toezicht bestond in 2020 uit zes personen:

Leon van der Vliet (voorzitter)

Herbert Boer (lid)

Janneke Koorevaar (lid)

Jaco Kuiper (vice-voorzitter)

Elsbeth Voets (lid)

Marieke Meerkerk (lid)

De portefeuilles voorzitter, onderwijskundig, juridisch, personeel en medezeggenschap, bedrijfsvoering en financiën zijn onder deze zes personen verdeeld. In 2020 is Janneke Koorevaar herbenoemd door de Algemene Ledenvergadering. De Raad van Toezicht heeft een auditcommissie (Leon van der Vliet en Herbert Boer) en een remuneratiecommissie (Leon van der Vliet en Janneke Koorevaar).

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2020 zes keer een reguliere vergadering gehouden, op de volgende data: 23 januari, 19 maart, 23 april, 27 mei, 22 september en 19 november 2020.

In 2020 heeft de Raad van Toezicht haar toezichthoudende taken en bevoegdheden onder andere op de volgende wijze ingevuld:

- goedkeuring begroting 2020
- goedkeuring jaarverslag 2019
- bespreking met accountant. Tevens is in 2020 opnieuw de opdracht tot accountantscontrole verstrekt aan Astrium Accountants, de heer Van der Have.
- vaststelling klassenindeling voor bezoldiging topfunctionarissen inzake de WNT
- vaststelling gesprekscyclus in het kader van werkgeverschap
- bespreking van de notitie Kwaliteitsbeleid (twee keer)
- bespreking inspectierapport De Zaaier
- bespreking maatregelen en consequenties Covid-19
- opstellen en vaststellen profielschets RvT-lid
- wijzigen rooster van aftreden RvT
- vaststellen intern toezichtskader
- jaargesprek remuneratiecommissie met de bestuurder
- goedkeuring verkoop woning Ottoland

De Raad van Toezicht richt zich bij haar toezicht op verschillende aspecten van de vereniging die zijn vastgelegd in een toezichtskalender. Daarbij wordt in ieder geval aandacht besteed aan de volgende onderdelen:

- Kwaliteit van het onderwijs
- Rechtmatig en integer bestuur en beheer van de organisatie
- Rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen
- Naleving van de code goed bestuur
- Identiteit
- Realisatie strategische doelstellingen
- Goed werkgeverschap en professionalisering
- Stakeholdermanagement

2020 was een bijzonder jaar in verband met Covid-19 en de maatregelen die hiermee gepaard gingen. De scholen moesten gedurende een aantal periodes plotsklaps overschakelen naar thuisonderwijs. De Raad van Toezicht heeft regelmatig met het bestuur gesproken over de effecten hiervan op het onderwijs, de leerlingen en de leerkrachten. Het bestuur heeft de Raad van Toezicht geïnformeerd door middel van gesprek, resultaten van enquêtes onder ouders, verslagen van directieoverleggen en inzicht in schoolprestaties.

De vergadering van 23 april 2020 heeft vanwege Covid-19 plaatsgevonden per e-mail.

Deskundigheid

In het kader van opleiding en kwaliteit vindt de Raad van Toezicht het belangrijk om zich te ontwikkelen en te laten trainen en coachen. De Raad van Toezicht wil zich als professionele toezichthouder kunnen opstellen in de fase waar de vereniging nu verkeert. In 2019 is daarom gekozen voor een coachingstraject door Dimitri van Hekken. Hij is werkzaam bij Langsaandacht, een bedrijf dat adviseert in het kader van de governance. De start van dit traject was in de zomer van 2019 en is afgerond in de zomer van 2020. Dit heeft onder andere geresulteerd in een herziening van het intern toezichtskader en een oproep aan de bestuurder om het bestuurlijk kader te vernieuwen. Daarnaast is de profielschets van de leden van de Raad van Toezicht aangepast.

Informatievoorziening

De Raad van Toezicht laat zich primair informeren door het bestuur door middel van een bestuursverslag ("Karakter in Beeld"), notulen van diverse overleggen, toelichting op specifieke onderwerpen en het gesprek met het bestuur tijdens de vergaderingen. De Raad van Toezicht is onder andere geïnformeerd via bestuursrapportages en vergadernotulen. De Raad van Toezicht heeft van het bestuur o.a. rapportages ontvangen over realisatie van de jaardoelen, handelen vanuit de grondslag, kwartaalcijfers, onderwijskwaliteit, Covid-19, realisatie van het strategisch beleid, algemene organisatiekenmerken, leiderschap en belanghebbenden.

Daarnaast bezoeken de leden van de Raad van Toezicht met enige regelmaat de scholen, om in gesprek met de locatiedirecteur, IB'er en leerkrachten een beeld te vormen over de scholen. In 2020 was de mogelijkheid hiertoe helaas beperkt in verband met Covid-19. Daarnaast hebben afgevaardigden van de Raad van Toezicht in 2020 (2 keer) een vergadering van de GMR bijgewoond.

Werkgeverschap bestuur

De remuneratiecommissie heeft in 2020 een jaargesprek gevoerd met het bestuur.

Vergoedingsregeling RvT

De leden van de raad van toezicht ontvangen jaarlijks een beperkte onkostenvergoeding voor hun inzet. Deze ligt lager dan de fiscale vrijwilligersvergoeding.

Auditcommissie

De auditcommissie heeft in 2020 2 keer vergaderd met de bestuurder. In april 2020 is met name gesproken over de conceptjaarrekening en de financiële gang van zaken in het 1e kwartaal. In november 2020 is gesproken over de financiële realisatie tot en met het 3e kwartaal en de jaarprognose, en over de conceptbegroting 2021. In november is ook gesproken over een aanvullende dotatie aan de voorziening groot onderhoud, gelet op het meerjarenonderhoudsplan en verwachte huisvestingsontwikkelingen in de toekomst. De auditcommissie denkt ook met de bestuurder over het financiële beleid in bredere zin. Gesproken is ook over het vermogensbeleid in relatie tot de risicoanalyse en over het treasurybeleid (liquiditeitenbeheer). Vastgesteld is dat de vereniging financieel zeer gezond is. De bestuurder is geadviseerd te investeren in het onderwijs in de komende jaren. Een licht negatieve begroting is geen probleem, gelet op de vermogenspositie juist wenselijk. De auditcommissie heeft de raad van toezicht positief advies gegeven inzake de goedkeuring van de jaarrekening 2019 en de begroting 2021.

Nevenfuncties

De leden van de Raad van Toezicht vervulden in 2020 de volgende nevenfuncties:

Voorletters	Volledige naam	Functie	Bezoldigd (j/n)	Bedrijf
L.M.W.	Van der Vliet	Accountant	j	Van Ree Accountants
L.M.W.	Van der Vliet	penningmeester	n	Zendingscommissie Ger Gem Sliedrecht
J.E.	Koorevaar- van Atten	Manager en Bestuurssecretaris	j	Evangelische Omroep
H.M.	Boer	Bestuurder	j	H.M. Boer Beheer B.V.
H.M.	Boer	Bestuurder	j	H.M. Boer Accountancy & bedrijfsadvies B.V.
H.M.	Boer	Bestuurder	j	Maatschap Westelijke Accountantskantoren Deltaland
H.M.	Boer	Bestuurder	j	Creditum Beheer B.V.
H.M.	Boer	Bestuurder	j	Deltapoort B.V.
H.M.	Boer	Bestuurder	j	Creditum Financieringen B.V.
J.G.	Kuiper	Commissielid	n	Hervormde gemeente Wijngaarden
J.G.	Kuiper	Assesor	j	Wellant College
J.G.	Kuiper	Agrariër	j	Maatschap J. Kuiper
M.A.	Meerkerk-Boven	Medewerker bij Huis van de Waard	n	Gemeente Molenlanden
M.A.	Meerkerk-Boven	Vrijwilliger	n	stichting AKJR
A.J.E.	Voets - van den Hazel	Beleidsmedewerker communicatie	j	PCGVO
A.J.E.	Voets - van den Hazel	Coordinator zondagsschool	n	Hervormde gemeente Giessen-Oudekerk

Jaarrekening

BALANS PER 31 DECEMBER 2020

En vergelijkende cijfers 2019. - na verwerking resultaatbestemming -

		31-12-2020		31-12-2019		
		€		€		
1	ACTIVA					
1.1	Vaste activa					
1.1.2	Materiële vaste activa	1.920.569		2.076.836		
	Totaal vaste activa		1.920.569		2.076.836	
1.2	Vlottende activa					
1.2.2	Vorderingen	415.822		378.615		
1.2.4	Liquide middelen	3.804.676		3.111.419		
	Totaal vlottende activa		4.220.498		3.490.034	
	TOTAAL ACTIVA	=	6.141.067	=	5.566.870	
2	PASSIVA					
_						
2.1	Eigen vermogen	3.676.874		3.751.667		
2.2	Voorzieningen	1.731.020		1.129.879		
2.4	Kortlopende schulden	733.173		685.324		
	TOTAAL PASSIVA	=	6.141.067	=	5.566.870	

STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2020 En vergelijkende cijfers 2019

		202	20	Begroo	t 2020	201	9
		€ :	€	€ •	€	€	€
3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen OCW	8.303.618		7.438.912		7.451.106	
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	35.615		40.630		44.509	
3.5	Overige baten	139.258		123.239		258.115	
	Totaal baten		8.478.491		7.602.781		7.753.730
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	6.449.286		6.254.199		6.028.741	
4.2	Afschrijvingen	290.589		269.944		262.876	
4.3	Huisvestingslasten	1.019.260		498.260		503.977	
4.4	Overige lasten	794.148		607.380		664.018	
	Totaal lasten		8.553.283		7.629.783		7.459.612
	Saldo baten en lasten *	-	-74.792	_	-27.002	_	294.118
6 6.1	Financiële baten en lasten Financiële baten	-		-		18	
	Saldo financiële baten en lasten		-		-		18
	Totaal resultaat *	=	-74.792	=	-27.002	=	294.136

^{*(-} is negatief)

Bestemming van het resultaat

Een bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten.

KASSTROOMOVERZICHT 2020

En vergelijkende cijfers 2019

			202	0		2019	
	Ref.	€	•		€	€	
Kasstroom uit operationele activiteiten							
Resultaat uit gewone bedrijfsoefening (saldo baten en lasten)				-74.792			294.118
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:							
- Afschrijvingen	4.2		290.589			262.876	
- Mutaties voorzieningen	2.2		601.141			193.838	
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat Veranderingen in werkkapitaal:				891.730			456.714
- Vorderingen	1.2.2-/-1.2.2.14	1	-37.217			-45.321	
- Kortlopende schulden	2.4-/-2.4.18	•	47.848			29.898	
Totaal van aanpassingen in werkkapitaal				10.631			-15.423
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-	827.569		_	735.409
Nacca com an acan peoperation				027.000			700.100
Ontvangen interest	6.1.1-/-1.2.2.14	1		10			8
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			_	827.579			735.417
Kasstroom uit investeringsactiviteiten							
Investeringen in materiële vaste activa	1.1.2		-134.322			-347.735	
Overige investeringen in financiële vaste activa	1.1.3		-			4.050	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten				-134.322			-343.685
Kasstroom uit financieringsactiviteiten Kasstroom uit overige balansmutaties							
Mutatie liquide middelen	1.2.4		=	693.257		_	391.732
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:							
		_	202		_	2019	
		€	•	E	€	€	
Stand liquide middelen per 1-1			3.111.419			2.719.687	
Mutatie boekjaar liquide middelen			693.257			391.732	
Stand liquide middelen per 31-12			=	3.804.676		_	3.111.419

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De corona crisis zorgt volgens de inschatting van het bestuur niet voor een financiële discontinuïteit.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Op basis van gewijzigde verslaggevingsregels worden in vergelijking met voorgaand jaar de personele voorzieningen in eerste aanleg tegen contante waarde gewaardeerd. De eventuele impact hiervan wordt bij de personele voorzieningen toegelicht.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Gebouwen (permanent)	480	2,50%	500
Gebouwen (noodlokalen/berging)	180	6,67%	500
Terreinen	0	0,00%	-
Installaties	120	10,00%	500
Schoolmeubilair en inventaris			
	240	5,00%	500
Huishoudelijke apparatuur en machines	96	12,50%	500
Onderwijskundige apparatuur en machines	60	20,00%	500
ICT- netwerk, digiborden	120	10,00%	500
ICT- computers, printers en servers	60	20,00%	500
Leermiddelen	96	12,50%	500

Gebouwen

De gebouwen en terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten waarborgsommen en worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze waarborgsommen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Omdat de goederen waarvoor borg is betaald eigendom zijn voor de duur van het gebruik wordt er geen voorziening getroffen voor oninbaarheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

De liquide middelen staan ter vrije besteding van de vereniging.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves en bestemmingsreserves en bestemmingsfonds.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Reserve personeel	personele kosten	ter dekking van personele	776.921
- Reserve personeels- en	personele kosten	ter dekking van personele	-
arbeidsmarktbeleid		lasten die de reguliere	
- Reserve FBS	onderhoudskosten	ter dekking voor	-
 Algemene reserve privaat 	private doelen	toekenning door vereniging	692.894

De bestemmingsfondsen zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door derden is aangebracht.

Omschrijving	Doel	Beperkingen	EUR
- Fondsen (privaat)	private doelen	toekenning door derden	48.395

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

<u>Jubileumuitkeringen</u>

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden ouder dan 57 jaar waarbij een opnameplan is overeengekomen voor een looptijd van maximaal 5 jaar. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

De voorziening levensfasebewust personeelsbeleid wordt opgenomen tegen de contante waarde van de gespaarde uren per einddatum verslagperiode, voor personeelsleden waarbij een opnameplan is overeengekomen. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de opnamekans.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces. Deze voorziening wordt niet tegen contante waarde gewaardeerd omdat de materiele impact hiervan gelet op het kortlopende karakter van de voorziening te verwaarlozen betekenins is.

Voorziening transitievergoeding

Deze voorziening is niet gevormd omdat het voornemen is dat functionarissen met een tijdelijke benoeming bij gebleken geschiktheid worden vastgelegd.

Voorziening groot onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Bij de bepaling voor de voorziening groot onderhoud ultimo 2020 is gebruik gemaakt van de tijdelijke uitzonderingsbepaling conform RJO 4, lid 1c.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Grondslagen Staat van Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserves die door het bestuur zijn bepaald.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiële exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft (in het jaar van toewijzing) volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Niet-geoormerkte OCW subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten. De niet bestede niet-geoormerkte OCW-subsidies worden op uitzondering verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) indien er een afgebakend bestedingsplan is opgesteld waarmee expliciet kan worden aangetoond dat de middelen in de toekomst worden aangewend.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening-clausule heeft) worden naar rato van de voortgang (%) van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.

Geoormerkte OCW-subsidies (G2-doelsubsidies met verrekening-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de werkelijke subsidiabele lasten komen (naar rato van de aan het verslagjaar toe te rekenen werkelijke subsidiabele uitgaven). Niet bestede middelen worden verantwoord onder de vooruit ontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord als schuld aan het Ministerie van OCW onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen op balansdatum (terugvordering door Ministerie OCW)

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Vereniging heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen. De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

vermindering van toekomstige betalingen.

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen. De instelling is volgens de cao aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- · pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2020 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2020 93,20%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.1.2 Materiële vaste activa	1.1.2.1 Gebouwen	1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	1.1.2.4 Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 01-01-2020 Verkrijgings- of vervaardigingsprijs				
	1.401.306	2.059.978	834.616	4.295.900
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	542.804	1.103.514	572.745	2.219.063
Materiële vaste activa per 01-01-2020	858.502	956.464	261.871	2.076.837
Variation reduced a 2020				
Verloop gedurende 2020 Investeringen	_	77.984	56.337	134.321
Afschrijvingen	68.520	172.202	49.867	290.589
Mutatie gedurende 2020	-68.520	-94.218	6.470	-156.268
Ctand was 24 40 2000				
Stand per 31-12-2020 Verkrijgings- of vervaardigingsprijs				
verkingsings of vervacing ingoprije	1.401.306	2.137.962	890.953	4.430.221
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	611.324	1.275.716	622.612	2.509.652
Materiële vaste activa per 31-12-2020	789.982	862.246	268.341	1.920.569

Gebouwen

Er is geen sprake van volledige doordecentralisatie. De gebouwen zijn eigendom van de gemeente behoudens het deel dat de instelling met eigen private middelen heeft gefinancierd.

Inventaris en apparatuur

In 2020 is er voor circa € 10.000 geïnvesteerd in meubilair en voor circa € 67.000 in ICT.

Overige materiële vaste activa

Er is in 2020 voor circa € 21.000 geïnvesteerd in leermiddelen en voor € 35.000 inrichting plein.

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE BALANS

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2020			31-12-2019			19
		€		€	€		€	
1.2.2.2	OCW		330.449			317.853		
1.2.2.3	Gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen		46.528			27.606		
	Subtotaal vorderingen			376.977				345.459
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten		26.640			24.682		
1.2.2.14	Te ontvangen interest		-			10		
1.2.2.15	Overige overlopende activa		12.205			8.465		
	Overlopende activa			38.845			_	33.157
	Totaal Vorderingen			415.822			_	378.616

Alle vorderingen genoemd onder 1.2.2 hebben een looptijd korter dan een jaar .

1.2.4	Liquide middelen		31-12-2020		31-12-2019		
		€	€	€	€		
1.2.4.1	Kasmiddelen		-		77		
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	3.804	.676	3.11	1.342		
	Totaal liquide middelen		3.804.	676	3.111.419		

2 Passiva

2.1	Eigen vermogen	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019	Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1	Eigen vermogen								
2.1.1.1	Algemene reserve	1.939.321	44.136	-	1.983.457	1.983.457	175.208	-	2.158.664
2.1.1.1	Bestemmingsreserve PO 2019	-	250.000	-	250.000	250.000	-250.000	-	-
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	776.921	-	-	776.921	776.921	-	-	776.921
2.1.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	692.894	-	-	692.894	692.894	-	-	692.894
2.1.1.5	Bestemmingsfondsen (privaat)	48.395	-	-	48.395	48.395	-	-	48.395
	Totaal Eigen vermogen	3.457.531	294.136		3.751.667	3.751.667	-74.792		3.676.874
	De toelichting over de beperkte doe	lstellingen van de	reserveszijn v	ermeld in de G	Frondslagen.				

	De toelichting over de	beperkte doelst	ellingen van de	reserveszijn ve	ermeld in de G	rondslagen.				
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publick)	s	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019	Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
			€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1 2.1.1.2.4	Reserve personeel Reserve personeels- e arbeidsmarktbeleid	n	751.239 22.037	-	-	751.239 22.037	751.239 22.037	25.682 -22.037	-	776.921
2.1.1.2.5	Reserve FBS		3.645	-	-	3.645	3.645	-3.645	-	-
	Totaal bestemmingsr (publiek)	eserves	776.921			776.921	776.921			776.921
2.1.1.3	Bestemmingsreserve	s (privaat)	Stand per 01-01-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019	Stand per 01-01-2020	Resultaat 2020	Overige mutaties	Stand per 31-12-2020
			€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.3.1	Algemene reserve priv	aat	692.894			692.894	692.894	-		692.894
	Totaal bestemmingsr (privaat)	eserves	692.894			692.894	692.894			692.894
2.2	Voorzieningen	Stand per 01-01-2020	Dotatie 2020	Onttrek-king 2020	Vrijval 2020	rente mutatie/ contante waarde	Stand per 31-12-2020	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen Voorzieningen voor	102.623	5.250	1.413	-	-	106.404	11.230	42.055	53.119
	groot onderhoud	1.027.256	705.000	107.640	-	-	1.624.616	107.640	1.323.345	193.631
	Totaal	4 400 070					4 = 24 222	440.000		
	Voorzieningen	1.129.879	710.250	109.053			1.731.020	118.870	1.365.400	246.750
2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per 01-01-2020	Dotatie 2020	Onttrek-king 2020	Vrijval 2020	rente mutatie/ contante waarde	Stand per 31-12-2020	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 t/m 5 jaar	Bedrag > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.2	Verlofsparen en sabbatical leave Jubileumuitkeringen	10.512 92.111	731 4.519	- 1.413	-	-	11.243 95.161	1.986 9.244	9.257 32.798	- 53.119
	Totaal personele voorzieningen	102.623	5.250	1.413			106.404	11.230	42.055	53.119

2.4	Kortlopende schulden	31-12	2-2020	31-12-2019		
		€	€	€	€	
2.4.8	Crediteuren	83.696		106.480		
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	237.902		229.217		
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen	77.060		76.850		
2.4.12	Kortlopende overige schulden	1.986		3.298		
	Subtotaal kortlopende schulden		400.644		415.845	
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW	85.315		35.612		
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	-		3.442		
2.4.17	Vakantiegeld	200.711		191.414		
2.4.19	Overige overlopende passiva	46.503		39.011		
	Overlopende passiva		332.529		269.479	
	Totaal Kortlopende schulden		733.173		685.324	

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Rechten

Er zijn geen niet uit balans blijkende rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet uit balans blijkende verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Vlg Nr. Omschrijving	Periode van t/m	Loop- tijd	Bedrag per maand	Bedrag verslag- jaar	Bedrag < 1 jaar	Bedrag 1 - 5 jaar	Bedrag > 5 jaar	Bedrag totaal
		Mndn	€	€	€	€	€	€
1 ISO-groep kopieercontract (Eben Haëzer)	01-03-20/28-02-26	72	458	5.029	4.584	27.506	917	33.008
2 ISO-groep kopieercontract (De Wegwijzer)	01-03-20/28-02-26	72	569	10.347	5.687	34.120	1.137	40.944
3 ISO-groep kopieercontract (De Schakel)	01-03-20/28-02-26	72	871	40.547	8.706	52.233	1.741	62.680
4 ISO-groep kopieercontract (Bleskensgraaf)	01-03-20/28-02-26	72	1.595	23.500	15.950	95.699	3.190	114.839
5 ISO-groep kopieercontract (De Fakkel)	01-03-20/28-02-26	72	392	-	3.925	23.548	785	28.258
6 ISO-groep kopieercontract (De Zaaier)	01-03-20/28-02-26	72	454	-	4.539	27.233	908	32.679
7 Dyade Onderwijsbedrijfsvoering	01-01-21/31-12-21	12	4.476	59.030	53.712	-	-	53.712
8 Drechtsteden (schoonmaak)(Wegwijzer)	01-08-20/31-07-21	12	2.151	29.120	15.060	-	-	15.060
9 Drechtsteden (schoonmaak)(SmdB)	01-02-20/31-01-21	12	2.478	31.246	27.257	-	-	27.257
10 Drechtsteden (schoonmaak)(Zaaier)	01-02-20/31-01-21	12	1.310	12.468	14.413	-	-	14.413
15 DVEP gas	1-1-21/31-12-25	60	4.416	52.992	52.992	211.968	-	264.960
16 DVEP electra	1-1-21/31-12-25	60	2.309	3.979	27.708	110.832	-	138.540

258.114

123.239

TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3	Baten						
3.1	Rijksbijdragen		2020		Begroot 2020	2	019
		€	€	€	€	€	€
3.1.1 3.1.1.1	Rijksbijdragen Rijksbijdrage OCW	6.751.0	602	6.5	17.636	6.451.812	2
	Totaal Rijksbijdrage		6.751.602		6.517.636		6.451.812
3.1.2 3.1.2.1	Overige subsidies Overige subsidies OCW	390.2	244	2	74.831	383.057	7
	Totaal Rijksbijdragen		390.244		274.831		383.057
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV		1.161.772		646.445		616.238
	Totaal Rijksbijdragen		8.303.618		7.438.912		7.451.107
3.1.2.1	Overige subsidies OCW		2020		Begroot 2020	2	019
J. 1.2. 1	Overige substates COW	€	€	€	€	€	€
	Geoormerkte subsidies OCW Niet-geoormerkte subsidies OCW Overige subsidies OCW	138.3 251.9		2	- 74.831 -	29.52 ² 353.533	
	Totaal overige subsidies OCW		390.243		274.831	:	383.057
3.2	Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	€	2020 €	€	Begroot 2020 €	<u>2</u>	019 €
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -						
3.2.2.2	subsidies overige overheden Overige gemeentelijke en Gemeenschappelijke Regelingen - bijdragen en -subsidies						
		35.0	<u> 315</u>		40.630	44.509	<u>)</u>
	Totaal overheidsbijdragen en - subsidies overige overheden		35.615		40.630		44.509
3.5	Overige baten		2020		Begroot 2020		019
		€	€	€	€	€	€
3.5.1 3.5.2 3.5.4 3.5.5	Verhuur Detachering personeel Sponsoring Ouderbijdragen	12.4 38.4 49.2	459 - 222		13.000 12.139 - 50.500	20.130 29.997 1.374 77.775	7 1 5
3.5.10	Overige	39.	10/		47.600	128.838	- 050.444

Versie: 0.1 73

139.258

Totaal overige baten

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	202	20	Begro	ot 2020	2019	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	4.943.715		5.893.699		4.371.747	
4.1.1.2	Sociale lasten	684.830		-		783.234	
4.1.1.5	Pensioenpremies	650.318		-		673.177	
	Totaal lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		6.278.863		5.893.699		5.828.158
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	3.781		74.000		17.689	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	31.978		10.500		19.744	
4.1.2.3	Overige	198.108		276.000		318.632	
	Totaal overige personele lasten		233.867		360.500		356.065
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.2	Uitkeringen van het					2.251	
4.1.3.3	Vervangingsfonds Overige uitkeringen personeel	63.444		-		153.231	
4.1.3.3						100.201	
	Af: Ontvangen uitkeringen personeel		00.444				455 400
		_	63.444				155.482
	Totaal personele lasten	-	6.449.286		6.254.199		6.028.741

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 176 in 2020 (2019: 170). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2020		201	9
Bestuur / Management	6		5	
Personeel primair proces	111		112	
Ondersteunend personeel	59		53	
Totaal gemiddeld aantal werknemers		176		170

4.2	Afschrijvingen	2020		Ве	groot 2020	2019	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	290	0.589	269.	.944	26	62.876
	Totaal afschrijvingen		290.589	:	269.94	4	262.876

4.3	Huisvestingslasten	202	20	Begroot 2020		20	19
		€	€	€ •	€	€	€
4.3.1	Huur	5.539		18.120		5.114	
4.3.2	Verzekeringen	648		-		-	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)						
		39.887		57.500		55.296	
4.3.4	Energie en water	93.967		78.740		86.181	
4.3.5	Schoonmaakkosten	128.287		106.650		111.511	
4.3.6	Belastingen en heffingen	9.406		5.550		8.747	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	705.000		205.000		205.000	
4.3.8	Overige	36.526		26.700		32.128	
	Totaal huisvestingslasten		1.019.260		498.260		503.977

Dotatie onderhoudsvoorziening

Bij de renovatie of de nieuwbouw van de scholen van Karakter heeft de gemeente in het IHP afspraken gemaakt met de besturen van de scholen over de investereingen in duurzaamheid en de cofinanciering rondom de luchtkwaliteit.

Daarom heeft er dit jaar een extra dotatie plaats gevonden om deze investeringen te waarborgen.

4.4	Overige lasten	2020		Begroot 2020		2019	
		€	€	€ €		€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	109.05	3	92.450		89.	157
4.4.2	Inventaris en apparatuur	32.22	3	15.600		17.6	684
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	383.94	1	238.500		262.8	330
4.4.5	Overige	268.93	1	260.830		294.3	347
	Totaal overige lasten	-			607.380		664.018

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

	2020			Begroot 2020		20	19
	€	€	€	€		Ē	€
4.4.1.1.1 Controle van de jaarrekening4.4.1.1.2 Andere controlewerkzaamheden	13	3.431 -		9.000		9.196 -	
		1	3.431		9.000		9.196

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor in het huidig en/of vorig boekjaar.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de vereniging zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting. Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten		2020	В	Segroot 2020		2019	
		€	€	€	€	€	€	
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		-		-		18	
	Totaal financiële baten	-				_		18

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		Resultaat 2020		
		€	4	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			175.208
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)			
2.1.2.1	Reserve bestuursakkoord PO 2019		-250.000	
	Totaal bestemmingsreserves publiek			-250.000
	Totaal resultaat		- -	-74.792

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Per 1 maart 2021 is de voormalige directeurswoning Gijbelandsedijk 126 te Brandwijk verkocht. De opbrengst van het woonhuis, minus de kosten ic 500 K, is toegevoegd aan de private reserve van de vereniging.

Nationaal Programma Onderwijs

Op 17 februari 2021 is door de overheid het meerjarig Nationaal Programma Onderwijs aangekondigd. De Covid-19 crisis heeft tot diverse schoolsluitingen in 2020 en 2021 geleid waardoor grote groepen leerlingen vertraging in het leerproces hebben opgelopen. Daarnaast zijn er ook sociaal/emotionele en persoonlijke gevolgen die van directe invloed zijn op het welzijn en de ontwikkeling van leerlingen. Via het Nationaal Programma Onderwijs moeten deze achterstanden worden ingelopen.

- * De opzet van het plan is als volgt :April 2021: de scholen dienen een 'schoolscan' uit te voeren waarin op leerlingen schoolniveau de behoefte wordt vastgelegd middels een analyse die zich richt op leerontwikkeling, sociale ontwikkeling en welbevinden.
- * April-mei 2021: op basis van de schoolscan dient een plan van aanpak te worden gemaakt waarin effectieve interventies worden gekozen. Deze interventies kunnen worden gekozen uit een 'menukaart' die in april 2021 door OCW zal worden gepubliceerd.
- * Mei-juni 2021: de gekozen interventies dienen te worden verwerkt in een 'schoolprogramma'.

Voor dit programma zal naar schatting een bedrag van € 700 per leerling beschikbaar worden gesteld en is bedoeld voor de schooljaren 2021/2022 en 2022/2023.

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Statutaire naam	Juridische vorm 2020	Statutaire zetel	Code activi- teiten	Deelname- percentage
SWV Driegang	Vereniging	Gorinchem	4	0%

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

VERANTWOORDING SUBSIDIES

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1 Subsidies waarbij het eventueel aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Toewijzing			De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Omschrijving	Kenmerk	Datum	
Subsidie voor studieverlof	1006075-1	20-09-2019	J
Subsidie voor studieverlof	1006545-1	20-09-2019	J
Subsidie zij-instroom	1027659-1	19-12-2019	N
Inhaalsubsidie	IOP	16-10-2020	N
Subsidie voor studieverlof	1090511-1	22-9-2020	N
Subsidie zij-instroom	1731918	21-12-2020	N

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EZ regelingen betrekking hebbend op de EZ subsidies)

G2-A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

	Toewij	jzing	Bedrag van	Ontvangen t/m	Totale subsidiabele kosten t/m vorig	Saldo per 1 januari	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in	Te verrekenen per 31 december
Omschrijving	Kenmerk	Datum	de toewijzing	vorig verslagjaar	verslagjaar	verslagjaar		verslagjaar	verslagjaar
			€	€	€	€	€	€	€
Niet van toepassing									
	٦	Totaal	-		-	-			-

G2-B Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

	Toewi	jzing	Bedrag van	Ontvangen t/m	Totale subsidiabele kosten t/m vorig	Saldo per 1 januari	Ontvangen in verslagjaar	Subsidiabele kosten in	Saldo per 31 december
Omschrijving	Kenmerk	Datum	de toewijzing	vorig verslagjaar	verslagjaar	verslagjaar		verslagjaar	verslagjaar
			€	€	€	€	€	€	€
Niet van toepassing									
	•	Totaal	-						_

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria te weten:

- (a) de gemiddelde totale baten per kalenderjaar
- (b) het gemiddelde aantal leerlingen, deelnemers of studenten, en
- (c) het gewogen aantal onderwijssoorten of -sectoren.

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2020
Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	2
Totaal aantal complexiteitspunten	7
Bezoldigingsklasse	<u> </u>
Bezoldigingsmaximum	€ 143.000

Afwijkende bezoldiging

Er is geen afwijkende bezoldiging van toepassing voor het verslagjaar 2020.

1a. Leidinggevend topfunctionaris met dienstbetrekking of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling

De volgende leidinggevend topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking vanaf 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Naam	De heer C.A.Egas
Functiegegevens (2020)	3
Functie(s)	Voorzitter college van bestuur
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als	
deeltijdfactor in fte)	0,500
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging (2020)	
Beloning plus belastbare	
onkostenvergoeding	52.890
Beloningen betaalbaar op termijn	
	8.841
Subtotaal bezoldiging	61.731
-/- Onverschuldigd betaald	
en nog niet terugontvangen	
bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	61.731
Individueel toepasselijk	
bezoldigingsmaximum	71.500
Het bedrag van de overschrijding	11.000
Thor boardy van ab oversom jumg	N.v.t.
Reden waarom de	
overschrijding al dan niet is	
toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering	
wegens onverschuldigde	
betaling	N.v.t.
Gegevens (2019)	
Functie(s)	Voorzitter college van bestuur
Aanvang functie	01-01
Afloop functie	31-12
Omvang dienstverband (als	
deeltijdfactor in fte)	0,500
Dienstbetrekking	Ja
Beloning plus belastbare	
onkostenvergoeding	49.592
Beloningen betaalbaar op termijn	
Cubiate at he analytiming	8.888
Subtotaal bezoldiging	58.480
Bezoldiging	58.480
Individueel toepasselijk	22 222
bezoldigingsmaximum	69.000

1b. Leidinggevend topfunctionaris zonder dienstbetrekking maand 1 - 12 van de functievervulling

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking maand 1- 12 van de functievervulling.

1c. Toezichthoudend topfunctionaris

De volgende toezichthoudend topfunctionarissen zijn in de tabel hieronder opgenomen.

Naam toezichthouder	L.M.W. van der Vliet	H.M. Boer	J.E. Koorevaar	J.G. Kuiper
Functiegegevens 2020				
Functiecategorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging in 2020				
Bezoldiging	1.000	500	500	500
Individueel toepasselijk				
bezoldigingsmaximum	21.450	14.300	14.300	14.300
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag				
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	1.000	500	500	500
Het bedrag van de overschrijding				
, ,	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de				
overschrijding al dan niet is				
toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde				
betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2019				
Functiecategorie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	01-01
Afloop functie	31-12	31-12	31-12	31-12
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijk				
bezoldigingsmaximum	20.700	13.800	13.800	13.800

Naam toezichthouder	M.A. Meerkerk	A.J.E. Voets	G.J. van de Streek	
Functiegegevens 2020				
Functiecategorie	Lid	Lid		
Aanvang functie	01-01	01-01		
Afloop functie	31-12	31-12		
Bezoldiging in 2020				
Bezoldiging	500	500		
Individueel toepasselijk				
bezoldigingsmaximum	14.300	14.300	-	
-/- Onverschuldigd betaald en				
nog niet terugontvangen bedrag				
	N.v.t.	N.v.t.		
Bezoldiging	500	500	-	
Het bedrag van de overschrijding				
	N.v.t.	N.v.t.		
Reden waarom de				
overschrijding al dan niet is				
toegestaan	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting op de vordering				
wegens onverschuldigde				
betaling	N.v.t.	N.v.t.		
Gegevens 2019				
Functiecategorie	Lid	Lid	Lid	
Aanvang functie	01-01	01-01	01-01	
Afloop functie	31-12	31-12	31-07	
Bezoldiging	-	-	-	
Individueel toepasselijk				
bezoldigingsmaximum	13.800	13.800	8.015	

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van \in 1.700 of minder.

1e. De totale bezoldiging van meer dan € 1.700 voor een topfunctionaris, voor alle functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, met een of meerdere functies bij het bevoegd gezag of aan het bevoegd gezag gelieerde rechtspersonen met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, met een totale bezoldiging van meer dan € 1.700 waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is

Niet van toepassing,er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen en toezichthoudende topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, met een bezoldiging van € 1.700 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is.

Bij bovenstaande leidinggevende topfunctionarissen is er geen sprake van een overschrijding of onverschuldigde betaling na cumulatie van alle bezoldigingen bij deze en andere WNT-instellingen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt, waaraan een uitkering is verstrekt.

3. Niet-topfunctionarissen boven de norm

Niet van toepassing, er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Karakter, Vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard

Rechtsvorm: Vereniging
Zetel: Molenlanden
KvK nummer: 40321155

Adres: Korenbloemplaats 4, 2971 BH Bleskensgraaf

Telefoon: 0184-691595

E-mailadres: info@scholenmetkarakter.nl Internetsite: www.scholenmetkarakter.nl

Contactpersoon: C.A. Egas Telefoon: 0184-691935

E-mailadres: c.egas@smdbbleskensgraaf.nl

Bestuursnummer: 32631

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN RAAD VAN TOEZICHT

Bestuurder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend / Ondertekening
C.A. Egas				

Toezichthouder(s)

Naam	Plaats	Datum	Ondertekend	Reden niet ondertekend / Ondertekening
L.M.W. van der Vliet				
H.M. Boer				
J.E. Koorevaar				
J.G. Kuiper				
A.J.E. Voets				
M.A. Meerkerk				

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Pagina voor de controleverklaring (beslaat vijf pagina's)

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Karakter, Vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Karakter, Vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard te Molenlanden gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Karakter, Vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1. de balans per 31 december 2020;
- 2. de staat van baten en lasten over 2020; en
- 3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Karakter, Vereniging Scholen met de Bijbel Alblasserwaard zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL20RABO0321376021 BTW nr. NL857809969B01 KVK: 69266662

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2. 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Zoetermeer, 27 mei 2021 Astrium Onderwijsaccountants B.V.

Was getekend, A. van der Have MSc RA

Bijlage bij de controleverklaring

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - o van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.